

Rääkkylän kunta

PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN LIITTEET

Rääkkylän koulu

OPS:N LIITE 1

KOULUKOHTAINEN OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA

Rääkkylän koulun oppilashuollon suunnitelma on osa koulun esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Se on tehty uudistuneen oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) perusteella. Tarkemman määräyksen laissa määritellyistä asioista on tehty opetushallituksen määräyksen (4/011/2014) perusteella. Koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelman päivitys otetaan käyttöön 1.8.2025 alkaen.

Oppilashuollon kokonaisuudella tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä.

Koulukohtaisessa oppilashuollon suunnitelmassa puhutaan oppilashuollosta, sillä kysymyksessä on esi- ja perusopetusikäiset oppilaat. Suunnitelmassa käytetyissä käsitteissä oppilashuollon ohjausryhmällä tarkoitetaan laajempaa useamman koulutuksenjärjestäjän muodostamaa ryhmää, jonka tehtävänä on oppilas- ja opiskeluhuollon yleinen suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja arviointi. Koulukohtaisella oppilashuoltoryhmällä tarkoitetaan Rääkkylän koulussa toimivaa monialaista oppilashuoltoryhmää, jonka tehtävä on vastata koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Yksittäisen oppilaan tai tietyn oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämisestä ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseen liittyvistä asioista huolehtii yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä.

Koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman liitteenä on oppilashuoltokertomus sekä yksilöidyn suostumuksen kaavake.

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Rääkkylän koululla esi- ja perusopetuksessa opiskelee n.100 oppilasta. Oppilashuollon kokonaistarvetta on tarkasteltu Kouluterveyskyselyn 2023 sekä lukuvuonna 2024-2025 käytettyjen oppilashuollon palvelujen perusteella.

Kouluterveyskyselyn 2023 mukaan kouluterveydenhoitajan, –lääkärin, -psykologin ja –kuraattorin palveluihin pääsy on parantunut. Toisaalta opiskeluun liittyvät vaikeudet, perheen yhteiset hetket ja läheisten ystävyssuhteiden puute edellyttävät, että oppilashuollon palveluverkosto on toimiva.

Rääkkylän koululla oppilashuollon kokonaistarve painottuu kouluterveyden- ja hammashuollon palveluihin. Oppilaiden oppilashuoltopalveluihin sisältyy lisäksi koululääkärin säännölliset tarkastukset, koulukuraattorin ja -psykologin palvelut, erityissairaanhoidon sekä kehitysvammapalvelut. Oppilashuollon kaikki palvelut ovat yhdenvertaisesti kaikkien oppilaiden saatavilla.

1.1. Oppilashuollon palveluiden järjestäminen, työn- ja vastuunjako sekä palvelujen toteuttamisessa tarvittava yhteistyö

Sosiaali- ja terveyspalveluista ml. oppilashuoltopalveluista huolehtii SiunSote seuraavasti:

Kouluterveydenhoitaja koululla 1-2 päivänä viikossa. Muina koulupäivinä terveysasemalta tai sähköisesti saa terveys- ja sairaanhoidon palvelut. Kouluterveydenhoitaja tekee vuosittaiset terveystarkastukset kaikille ikäluokille.

Koululääkärin tarkastukset ovat viides- ja kahdeksaluokkalaisille. Tarvittaessa koululääkärin vastaanotolle pääsee terveyskeskuspäivystyksen tai kouluterveydenhoitajan kautta.

Koulutapaturmien hoitaminen huolehditaan Rääkkylän terveysasemalla, josta tarvittaessa oppilas lähetetään jatkohoitoon Pohjois-Karjalan keskussairaalaan.

Koulukuraattori on koululla tavattavissa joka viikko. Kiireellisissä tilanteissa otetaan yhteys puhelimella.

Koulupsykologi on tavattavissa koululla kerran viikossa tai tarvittaessa.

Mielenterveys- ja terapiapalveluihin pääsee kouluterveydenhoitajan tai –lääkärin läheteellä. Palveluja tuottaa SiunSote.

Hammashuollon palvelut tarjotaan liikkuvina palveluina sekä Kiteen terveysasemalla sijaitsevassa hammashoitolassa. Oikomishoito on Siilaisen terveysasemalla Joensuussa. Oppilailla on suun terveydenhoidon tarkastukset vuosiluokilla 1,3,5 ja 8 liikkuvina palveluina.

Kehitysvammapalvelut hoitaa SiunSote.

1.1. Oppilashuollon palveluiden kohdentaminen yksittäisiin oppilaisiin, kouluyhteisöön ja yhteistyöhön liittyviin tehtäviin sekä oppilashuollon kehittämiseen ja seurantaan

Oppilashuollon palveluja kohdennetaan oppilaisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Aloitteen oppilaan oppilashuollollisista toimenpiteistä tekee oppilas, huoltaja, opettaja, kouluterveydenhoitaja, kuraattori tai joku oppilashuoltoon liittyvä asiantuntija. Tarvearvioinnin perusteella aloitetaan tarvittavat toimenpiteet.

Mikäli tulee esille tilanteita, jolloin oppilashuollon toimia kohdennetaan koulu yhteisöön tai yhteistyöhön liittyviin tehtäviin, keskeinen toimija on kouluterveydenhoitaja yhteistyössä koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän kanssa.

Oppilashuollon kehittämisestä ja seurannasta vastaa rehtori yhdessä oppilaitoskohtaisen monialaisen oppilashuoltoryhmän kanssa.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

2.1. Oppilashuollon ohjausryhmä

Oppilashuollon ohjausryhmä toimii Siunsoten alueellinen oppilashuollon ohjausryhmä. Rääkkylästä siihen kuuluu rehtori-sivistystoimenjohtaja. Oppilashuollon ohjausryhmä kokoontuu kahdesta neljääni kertaa vuodessa tai tarvittaessa. Oppilashuollon ohjausryhmän puheenjohtajuuden hoitaa Siunsoten palvelupäällikkö.

2.2. Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä

Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä vastaa oppilaitoksen oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Koulukohtaiseen oppilashuoltoryhmään kuuluvat rehtori-sivistystoimenjohtaja, vastuuopettaja, erityisopettajat, opinto-ohjaaja, kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori ja -psykologi. Rehtori-sivistystoimenjohtaja toimii kokoonkutsujana, puheenjohtajana ja asioiden valmistelijana.

Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä kokoontuu kuukausittain koulun toimiessa. Lukuvuoden ensimmäisessä kokouksessa sovitaan toiminnan tavoitteet, toiminnan sisältö ja toteuttamisaikataulu. Kevätlukukauden ensimmäisessä kokouksessa suunnitellaan arviointi ja arvioinnin aikataulu. Lukuvuoden viimeisessä kokouksessa käydään läpi arvioinnin tulokset ja suunnitellaan tulosten pohjalta seuraavan lukuvuoden kehittämiskohteet.

Koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän ohella Rääkkylän koulussa toimii pedagogisen tuen ryhmä, jonka ensisijaisena tehtävänä on huolehtia oppilaiden pedagogisista asioista mm. kolmiportaisesta tuesta. Pedagogisen tuen ryhmään kuuluvat rehtori-sivistystoimenjohtaja, vastuuopettaja, erityisopettajat, koulukuraattori- ja terveydenhoitaja sekä koulupsykologi. Pedagogisen ryhmän kokoukseen kutsutaan tarvittaessa myös luokanopettaja ja -valvoja.

2.3. Yhteistyö koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä, oppilaan ohjauksessa, kouluympäristön terveyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa sekä terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä

Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä tekee yhteistyötä kunnan hyvinvointitoimen palveluita tuottavien tahojen ja SiunSoten kanssa. Muita yhteistyötahoja ovat, eri lasten ja nuorten hyvinvointia seuraavat monialaiset ohjausryhmät, esim. Keski-Karjalan nuorisolain mukainen monialainen ohjausryhmä, seurakunnat ja kunnan alueella toimivat järjestöt.

Yhteistyötahojen kanssa järjestetään toimintapäiviä ja koulutuksia. Tarvittaessa kutsutaan asiantuntijoita koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän kokouksen kuultavaksi.

Koulukohtainen oppilashuolto tekee oppilaan ohjauksessa yhteistyötä opinto-ohjaajan, opetushallituksen, toisen asteen oppilaitosten, avin sekä te-palvelun kanssa koulutuksiin osallistumalla, perehtymällä opetushallitukselta, avilta ja te-palvelulta saatuihin materiaaleihin. Koulutuksen nivelvaiheessa opinto-ohjaaja osallistuu siirtopalaveriin yhdessä huoltajien kanssa. Tietojen luovutukseen pyydetään huoltajalta yksilöity suostumus.

Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa koulukohtainen oppilashuoltoryhmä tekee yhteistyötä Rääkkylän kunnan ympäristötoimen, työsuojelun, työ- ja kouluterveyspalvelujen sekä ympäristöterveydenhuollon (Siunsote) kanssa.

Kouluterveydenhoitaja pitää vuosittain terveystiedon tunnin eri aiheista. Lisäksi järjestetään ravitsemusterapeutin ja muiden asiantuntijoiden tunteja yhteistyössä terveystiedon opettajan kanssa.

Terveyden teemapäiviä sekä päihdekasvatusta järjestetään yhteistyössä kouluterveydenhuollon ja päihdetyön ohjausryhmän kanssa säännöllisesti lukuvuosittain. Tarvittaessa kutsutaan asiantuntijoita paikalle.

2.4. Järjestyssäännöt

RÄÄKKYLÄN KOULUN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Nämä ovat Rääkkylän koulun järjestyssäännöt. Järjestyssäännöissä voi olla eri määräyksiä ja suosituksia eri-ikäisille oppilaille.

1. Järjestyssääntöjen tarkoitus ja soveltaminen

- Kouluaikaan sisältyy lukujärjestyksen mukainen koulupäivä, kouluruokailu, välitunnit sekä koulun järjestämät retket, leirikoulut, liikuntapäivät, juhlat ja muut tilaisuudet sekä välitunnin mittainen 15 minuutin aika ennen ja jälkeen lukujärjestyksen mukaisen koulupäivän. Koulun pihalle voi saapua 15 minuuttia ennen koulupäivän alkua. Koulupäivän loputtua koulun pihalla voi olla 15 minuuttia.
- Koulualueena pidetään koulurakennuksia ja piha-alueita sekä muita tiloja ja paikkoja, joissa opetusta annetaan.

2. Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

- Jokaisella oppilaalla on oikeus osallistua turvallisesti opetukseen. Kiusaaminen ja väkivaltainen käyttäytyminen on kiellettyä
- Jokaisella oppilaalla on oikeus yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun.
- Jokaisella oppilaalla on oikeus osallistua koulun toimintaan ja kehittämiseen ja ilmaista mielipiteensä.
- Jokaisella oppilaalla on oikeus opiskeluhooltoon ja oppimisen tukeen.
- Jokaisella oppilaalla on oikeus maksuttomaan ateriaan.
- Jokaisella oppilaalla on oikeus opetukseen osallistumisen edellyttämiin tulkitsemis- ja avustajapalveluihin ja apuvälineisiin.
- Jokaisella oppilaalla on oikeus maksuttomaan tapaturman hoitoon.

- Jokaisella oppilaalla on edellytysten täytyessä oikeus koulukuljetukseen ja majoitukseen.

Oppilaan velvollisuudet

- Jokaisella oppilaalla on velvollisuus osallistua lukujärjestyksen mukaiseen opetukseen ja tehdä opettajan antamat tehtävät huolellisesti kouluajalla ja kotitehtävät vapaa-ajalla.
- Meidän koulussamme toimitaan oma ja toisten turvallisuus huomioiden ja opettajan ohjeita noudattaen.
- Jokainen henkilöstön jäsen ja oppilas käyttäytyy ystävällisesti, reilusti ja toisia kunnioittavasti kaikkia koulun oppilaita ja koulun henkilöstöä kohtaan.
- Jokainen oppilas ottaa toiset huomioon, käyttää asiallista kieltä ja noudattaa hyviä tapoja sekä antaa muille opiskelu- ja työskentelyrauhan.
- Toisia ei saa lyödä, potkia, haukkua tai sanoa ilkeitä asioita toisille.
- Meidän koulussamme kukaan ei kiusaa tai syrji toisia. Jos sinua kiusataan tai huomaat kiusaamista, kerro siitä aikuiselle koulussa, aikuinen voi olla opettaja, koulunkäynninohjaaja, nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja, keittäjä, toimitilahuoltaja, terveydenhoitaja, psykologi, kuraattori tai rehtori.

3. Turvallisuus, viihtyisyys ja opiskelun esteetön sujuminen

Hyvä käytös

- Koulussa noudatetaan hyviä käytöstapoja, otetaan muut huomioon ja noudatetaan annettuja ohjeita.
- Oppilaan tulee pukeutua niin, että hän voi turvallisesti osallistua opetukseen. Opettaja antaa tarkemman ohjeistuksen, miten erilaisiin oppimistilanteisiin tulee pukeutua niin, että turvallisuus ja hygieniasyyt tulevat huomioiduksi.
- Oppilastöihin ei saa kopioida tekstiä tai kuvia luvatta lähdeä ilmaisematta.
- Oppitunneille tulee saapua ajoissa.
- Koulun ei suositella tuotavaksi leluja tai muita tavaroita, joita ei tarvita koulupäivän aikana.
- Jos koulun tuo leluja tai urheiluvälineitä, tulee niitä säilyttää repussa tai naulakossa ja niitä voi käyttää opettajan luvalla koulupäivän aikana.

Oleskelu ja liikkuminen

- Oppilaan tulee viettää välitunnit välituntialueella ja noudattaa välituntivalvojan antamia ohjeita.
- Oppilas ei saa poistua koulualueelta koulupäivän aikana ilman opettajan tai muun koulun aikuisen lupaa.

Siisteydestä ja ympäristöstä huolehtiminen

- Jokainen oppilas huolehtii omalta osaltaan ympäristöstä sekä koulun ja koulun pihan siisteydestä.
- Jokaisen oppilaan tulee pitää hyvää huolta koulun omaisuudesta ja oppimateriaaleista.
- Oppilaiden tulee riisua kengät ennen luokkahuoneeseen menemistä.
- Ulkovaatteet tulee säilyttää naulakossa.

- Oppilas voidaan määrätä siivoamaan aiheuttamansa sotku sekä korjaamaan tai korvaamaan rikkomansa koulun tai toisen oppilaan omaisuutta

Turvallisuus

- Turvallisuuksista mopot, pyörät ja potkulaudat tulee jättää niille varatuille paikoille pihalle koulupäivän ajaksi.
- Koulu suosittelee, että 1. ja 2. luokan oppilaat eivät kulje koulumatkoja pyörällä ilman aikuista.
- Koulun pihalla ei saa heittää lumipalloja tai kiviä.
- Koulun käytävillä kuljetaan kävellen.
- Mikäli huomaat koulun turvallisuuteen liittyvän vian, ilmoita siitä koulun henkilökunnalle
- Koulun alueella on kameravalvonta
- Noudata koulukuljetuksessa turvallisuusohjeita mm. turvavyön ja heijastimen käyttö

Puhelimen ja muiden mobiililaitteiden käyttö ja säilyttäminen

Tämä on perusopetuslain 29 §:n mukaan pakollinen osa järjestyssääntöjä.

- Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon taikka perusopetuslain 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä. Tämä tulee mainita järjestyssäännöissä eikä tästä saa poiketa, mutta tätä saa tarkentaa järjestyssäännöissä.
- Järjestyssäännöissä tulee määrätä puhelinten ja muiden mobiililaitteiden säilytyksestä oppitunneilla.
- Järjestyssäännöissä tulee määrätä puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käytöstä ja säilytyksestä työpäivän aikana muulloin kuin oppitunneilla. Välituntien, ruokailun ja muun opetuksettoman ajan osalta opetuksen järjestäjälle on annettu toimivalta määrittellä käyttö ja säilytys järjestyssäännöissä. Muulla kuin oppitunnilla tarkoitetaan mm. välituntia, ruokailua ja esimerkiksi siirtymisiä paikasta toiseen.
- Säilyttämisen osalta puhelimet tai muut mobiililaitteet voidaan järjestyssääntöjen nojalla määrätä säilytettäväksi esimerkiksi oppilaan laukussa, puhelinparkissa tai oppilaan lukollisessa kaapissa.
- Mobiililaitteen välttämätön käyttö tulee aina sallia. Välttämättömällä käytöllä tarkoitetaan esimerkiksi yhteydenottoa huoltajaan opettajan luvalla, jos oppilas on sairastunut. Oppilaalla on aina oikeus ilman koulun henkilöstön lupaa hätätilanteessa ottaa yhteyttä viranomaiseen, esimerkiksi soittaa hätänumeroon. Välttämätöntä käyttöä ei voi kieltää järjestyssäännöissä.

Lisäksi voidaan

- Määrätä erilaisten laitteiden kuten esimerkiksi puhelinten, tablettien, kannettavien tietokoneiden, kellopuhelimien, älykellojen ja kuulokkeiden säilyttämisestä.
- Määrätä laitteiden pitämisestä häiriöttömässä tilassa (ei ääntä tai värinää).

Puhelimen käyttö ja säilytys oppitunnin aikana:

- Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimiseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon tai apuvälineenä.
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppitunnin aikana oppilaan laukussa tai repussa.
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet pidetään häiriöttömässä tilassa.
- Puhelimen ja muun mobiililaitteen saa hakea käyttöön oppitunnilla hätätilanteessa ja opettajan tai rehtorin luvalla.
- Puhelinta ja muuta mobiililaitetta saa opettajan luvalla käyttää, jos oppilaalla on kiireellinen tarve oppitunnin aikana olla yhteydessä huoltajaan esimerkiksi oppilaan sairastumisen vuoksi. Oppilaalla on aina oikeus ilman koulun henkilöstön lupaa hätätilanteessa soittaa hätänumeroon.

Puhelimen käyttö ja säilytys välitunneilla ja muuna opetuksettomana aikana:

- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppilaan repussa ruokailun ja siirtymien aikana.
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet pidetään häiriöttömässä tilassa.
- Puhelimen käyttö on sallittua välitunnilla 7-9-luokkalaisilla.
- Ruokailussa, juhlissa tai muissa tilaisuuksissa puhelimen käyttö on kielletty.
- Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää toisen henkilön kuvaamiseen tai videoimiseen ilman opettajan ja kuvattavan henkilön lupaa.
- Puhelinta ja muuta mobiililaitetta saa opettajan luvalla käyttää, jos oppilaalla on kiireellinen tarve koulupäivän aikana olla yhteydessä huoltajaan esimerkiksi oppilaan sairastumisen vuoksi. Oppilaalla on aina oikeus ilman koulun henkilöstön lupaa hätätilanteessa soittaa hätänumeroon.

Lue järjestyssääntöohjetta yhdessä mobiililaitteoppaan kanssa.

Päihitteet ja vaaralliset esineet

- Tupakkatuotteiden, sähkösavukkeiden, alkoholin ja huumeiden hallussapito ja käyttö on kiellettyä.
- Kouluun ei saa tuoda teräaseita, tulentekovälineitä tai muita vaarallisia taikka toisen tai omaisuuden vahingoittamiseen suunniteltuja esineitä.

Energiajuomat, virvoitusjuomat, makeiset ja muut herkut

Tässä voidaan

- Määrätä omien eväiden syömisestä ja säilyttämisestä koulupäivän aikana.
- Antaa suosituksia esimerkiksi energiajuomien, virvoitusjuomien, makeisten ja perunalastujen tuomisesta kouluun.

- Eväitä ja jäljempänä mainittuja herkkuja saa syödä opettajan luvalla opettajan kertomana aikana ja opettajan osoittamassa paikassa esim. retkien tai erillisten tapahtumien aikana
- Purkkaa ei saa syödä oppitunnilla.
- Kouluun ei saa tuoda energiajuomia.
- Kouluun saa tuoda limsoja, karkkeja, suklaata tai sipsejä opettajan erillisellä luvalla. Tällöin nämä tuotteet tulee säilyttää ennen syömistä repussa.

Kasvatukselliset toimet, kurinpitokeinot, turvaamistoimet ja muut seuraamukset

Tässä voidaan

- Viitata kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämisen osalta opetussuunnitelman yhteydessä laadittavaan suunnitelmaan sekä luetella laissa säädetyt kasvatukselliset toimet, kurinpitokeinot ja turvaamistoimet ja muut seuraamukset.
- Todeta, että suositusten noudattamatta jättämisestä ei seuraa kurinpitokeinoja.
- Mainita koulun rehtorin ja opettajan velvollisuudesta ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niihin niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on ratkaisuisaan EOAK 2479/4/02, EOAK 3826/4/05 ja EOAK 3263/4/10 todennut, että oppilaalle voidaan määrätä vain laissa säädetty kurinpitorangeistus tai ojentaa häntä perusopetuslaissa tarkoitettulla tavalla.

- Suositusten noudattamatta jättämisestä voidaan keskustella oppilaan kanssa ja olla yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilas käyttäytyy epäasiallisesti, hänet voidaan määrätä kasvatustietokeskusteluun. Mikäli epäasiallinen käyttäytyminen jatkuu keskustelun jälkeen tai se on vakavampaa, voidaan oppilas määrätä jälki-istuntoon. Mikäli tämänkään jälkeen käytös ei muutu tai se on vakavaa, voidaan oppilaalle antaa kirjallinen varoitus. Oppilas voidaan myös erottaa määräaikaikaisesti, mikäli oppilaan käytös on erittäin vakavaa.
- Jos oppilas häiritsee opetusta tai koulun muuta tilaisuutta, hänet voidaan määrätä poistumaan tilasta. Jos häirintä on kohtuutonta tai oppilas uhkaa toisten turvallisuutta, voidaan hänen opetuksensa evätä jäljellä olevan sekä seuraavan työpäivän ajaksi.
- Kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista, voidaan ottaa haltuun tai tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.
- Kotitehtävien laiminlyönnistä voi seurata tehtävien teettäminen työpäivän jälkeen.
- Oppilas voidaan määrätä puhdistamaan tai uudelleen järjestämään hänen tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden (siivousvelvoite).

Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien osalta katso tarkemmin Opetushallituksen sivu: *Kurinpitokeinot ja turvaamistoimenpiteet perusopetuksessa*.

4. Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

- Nämä järjestyssäännöt on laadittu yhdessä koko koulun henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien kanssa. Koko koulun henkilöstö ja oppilaat sitoutuvat noudattamaan näitä järjestyssääntöjä ja edistämään yhdessä turvallista ja viihtyisää koulupäivää. Huoltajat tukevat koulun oppilaiden koulun järjestyssääntöjen noudattamista ja turvallista ja viihtyisää koulupäivää.
- Nämä järjestyssäännöt ovat voimassa 1.8.2025 alkaen.
- Järjestyssäännöt ovat nähtävissä koulun kotisivuilla sekä ilmoitustaululla. Järjestyssäännöt käsitellään oppilaiden kanssa lukuvuosittain ja niistä tiedotetaan huoltajia. Järjestyssäännöt tarkistetaan säännöllisesti.

Rangaistukset

1. Kasvatuskeskustelu (kirjataan Wilmaan ja huoltajille tarjotaan mahdollisuus osallistua)
2. Jälki-istunto (samana päivänä kuin annettu, huoltajille ilmoitetaan)
3. Rikkomistapauksissa korvausvelvollisuus

2.5. Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen

Koulukohtaisessa oppilashuoltoryhmässä suunnitellaan menettelytavat ja työnjako koulun ja oppilashuoltohenkilöstön välillä poissaolojen ennaltaehkäisemiseksi ja toimenpiteiden toteuttamiseksi. Käytännössä rehtori tuo koulukohtaisessa oppilashuoltoryhmässä suunnitelman päätettäväksi.

Suunnitelma:

Oppilaiden poissaolojen ennaltaehkäisyssä on koulun henkilökunnalla ratkaiseva rooli. Tavoitteena on luoda koululle myönteinen ilmapiiri, jotta kaikilla olisi hyvä olo tulla kouluun.

Oppilashuoltohenkilöstö on omalta osaltaan mukana ilmapiirin luomisessa olemalla riittävästi läsnä, näkyvillä ja saatavilla koululla, pitämällä oppitunteja luokille, osallistumalla tapahtumiin, ryhmäytymisiin ja teemapäiviin. Oppilashuoltohenkilöstö voi osallistua omaehtoisesti tapahtumiin jne, tai tulla rehtorin tai opettajan kutsumana mukaan.

Päiväastuu poissaolojen seurannasta on opettajilla. Rehtori tulee mukaan, kun poissaoloja on kertynyt yli taulukon kolmannessa sarakkeessa esitetyn tuntimäärän. Huoltajan ja oppilaan kanssa käydyn keskustelun perusteella, päätetään, keneen oppilashuollon henkilöön otetaan yhteyttä ja kuka hoitaa asiaa esim. perhekeskukseen tai sairaalaan päin. Käytännössä kouluterveydenhoitajan ja koulupsykologin vastuulla on yhteydenpito terveydenhuoltoon (sairaala), koulukuraattorilla perhepalveluihin päin. Tarvittaessa mukaan otetaan sosiaalipalvelujen edustajat mukaan.

Poissaoloja seurataan päivittäin. Poissaolot kirjataan Wilma-järjestelmään. Huoltajat ovat velvollisia ilmoittamaan oppilaan poissaolosta koululle joko Wilma-kanavan kautta tai puhelimitse.

Luokanopettajat ja –valvojat sekä rehtori seuraavat poissaoloja. Rehtori käy poissaolotilastoja koulukohtaisen oppilashuollon tapaamisessa kuukausittain.

Mikäli poissaoloja tulee yli sata tuntia, kutsutaan huoltajan ja oppilaan suostumuksella yksilöllinen oppilashuoltoryhmä koolle poissaolojen syiden selvittämiseksi ja tulevien poissaolojen ennalta ehkäisemiseksi. Mikäli luvattomat poissaolot jatkuvat huoltajiin yhteydenotosta huolimatta, tehdään huoli-ilmoitus lastensuojeluun.

Mikäli luvattomat poissaolot jatkuvat huoltajiin yhteydenotosta ja /tai oppilaspalavereista huolimatta, tehdään huoli- ja/ tai lastensuojeluilmoitus.

2.6. Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Tapaturmia ennaltaehkäistään pitämällä työturvallisuustunnit syyslukukauden alussa, pitämällä kirjaa läheltä-piti-tilanteista, ohjeistamalla opettajia ja oppilaita turvallisuuteen toiminnassa. Tapaturman sattuessa koululla annetaan ensiapu ja oppilas toimitetaan tarvittaessa jatkohoitoon terveysasemalle. Koulun henkilökunta päivittää säännöllisesti ensiaputaitonsa.

Koulutapaturmista tehdään vahinkoilmoitus vakuutusyhtiölle.

Läheltä-piti-tilanteet kirjataan ja mietitään, mitä sattuneen tilanteen perusteella voidaan parantaa tapaturmien ennalta ehkäisemiseksi.

2.7. Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Mikäli oppilas jää kiinni tupakanpoltosta ja/tai nuuska tai alkoholin käytöstä koulun alueella, pidetään kasvatuskeskustelu ja tapahtuneesta ilmoitetaan huoltajille. Toistuvasta päihteiden käytöstä voidaan määrätä tämän jälkeen jälki-istunto. Päihteiden käytöstä ilmoitetaan poliisille ja sosiaaliviranomaisille (lastensuojeluilmoitus). Päihdekasvatusta järjestetään lukuvuosittain Rääkkylän päihdestrategian mukaisesti.

2.8. Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet

Koulukuljetukset on järjestetty siten, että aamukuljetukset tulevat mahdollisimman lähelle koulun alkamisajankohtaa. Alaluokkien puolella koulun pihalla on ennen koulun alkua klo 8.45 alkaen valvonta järjestetty. Paluukuljetukset lähtevät mahdollisimman pian koulun päätyttyä. Koulunkäynninohjaaja ja välituntivalvojana toimiva opettaja valvoo klo 13 paluukuljetusten lähdön. Valvontavuorossa oleva opettaja valvoo klo 15 paluukuljetuksen lähdön.

Koulukuljetusta hoitaville yrityksille lähetetään turvallisuusohjeet. Yritysten kanssa pidetään yhteisiä koulukuljetuspalavereja.

Rääkkylän kunnan hyvinvointilautakunta on vahvistanut koulukuljetuseriaatteet, joiden yhteydessä on annettu turvallisuutta koskevat ohjeet. Ohjeet käydään läpi koulun aloituspäivänä.

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilöllinen oppilashuolto muodostuu kokonaisuudesta, jossa lapsen ja nuoren kehitystä, hyvinvointia ja oppimista seurataan ja edistetään kodin, koulun, kouluterveydenhuollon, yksilöllisen oppilashuoltoryhmän, yhteistyötahojen ja asiantuntijoiden välisenä yhteistyönä. Yksilölliseen oppilashuoltoon sisältyvät oppilaan saamat terveydenhuollon, oppilaskohtaisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä muut opetukseen liittyvät

palvelut. Kokonaisuuteen on kuvattu yksilöllisen oppilashuollon palveluiden toteuttaminen, asioiden kirjaamismenettely ja vastuuhenkilöt eri toiminnoille.

3.1. Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa tarkastuksissa

Kouluterveydenhuollon laajoissa tarkastuksissa kouluterveydenhoitaja antaa luokanopettajan tai luokanvalvojan täytettäväksi oppilaan terveyttä koskevan lomakkeen. Kouluterveydenhoitaja on kysynyt huoltajilta luvan lomakkeen antamiseen opettajille.

3.2. Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Oppilaan sairauden vaatima hoito, erityisruokavalio ja lääkitys järjestetään koululla yhteistyössä kouluterveydenhoitajan johdolla. Kouluterveydenhoitaja toimittaa keittäjälle tiedon oppilaan erityisruokavaliosta.

Mikäli oppilaalla on jokin pitkäaikaissairaus, joka vaatii koulupäivän aikana otettavaa lääkitystä, kouluterveydenhoitaja sopii asiasta huoltajien, luokanopettajan tai –valvojan kanssa. Koulun henkilökunnan tulee saada ohjausta lääkityksen antamiseen liittyen. Mikäli koululla joudutaan antamaan oppilaalle lääkitystä, lääkettä annosteleva opettaja tai koulunkäynninohjaaja suorittavat lääkeluvan. Rääkkylän koululla on kaksi koulunkäynninohjaajaa, joilla on lääkelupa.

3.3. Yhteistyö oppilaskohtaisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä

Oppilaskohtaiseen tukeen liittyvät asiat hoitaa pedagogisen tuen ryhmä. Pedagogisen tuen ryhmä perehtyy tukeen siirryttäessä tuen arvioon. Tuen arvion laatii luokanopettaja tai –valvoja. Erityisopettaja avustaa tuen arvioiden tekemisessä. Rehtori-sivistystoimenjohtaja tekee tukeen liittyvät tarvittavat viranhaltijapäätöksen.

Joustavan perusopetuksen osalta yksilöllinen oppilashuoltoryhmä käsittelee huoltajanpyynnön oppilaan siirtämisestä joustavaan perusopetukseen. Yksilöllisessä oppilashuoltoryhmässä käsitellään joustavaan perusopetuksen siirtämisen suositus ja suunnitellaan, miten joustava perusopetus toteutetaan. Rehtori-sivistystoimenjohtaja tekee asiasta viranhaltijapäätöksen. Luokanvalvoja, erityisopettaja ja opinto-ohjaaja huolehtivat käytännön yhteistyöstä koulun ja joustavaa perusopetusta antavan tahon kanssa.

Sairaalaopetuksen yhteydessä yksilöllinen oppilashuoltoryhmä huolehtii sairaalaopetuksen siirtymisvaiheen yhteistyöstä sairaalakoulun kanssa. Kun oppilas on sairaalakoulussa, luokanopettaja tai –valvoja huolehtii käytännön järjestelyistä. Kun oppilas on palaamassa sairaalaopetuksesta omaan kouluun, yksilöllinen oppilashuoltoryhmä osallistuu palautuspalaveriin.

3.4. Oppilashuollon tuki kurinpitorangaistuksen tai opetukseen epäämisen yhteydessä

Yksilöllinen oppilashuoltoryhmä suunnittelee ja toteuttaa oppilashuollon tukitoimet oppilaan kurinpitorangaistuksen ja opetukseen epäämisen yhteydessä.

3.5. Asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhtenäiset menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä

Yksittäistä oppilasta koskevassa asian käsittelyssä asiantuntijaryhmän kokoajana toimii joko luokanopettaja tai –valvoja, erityisluokanopettaja tai laaja-alainen erityisopettaja, joka hankkii kirjallisen, yksilöidyn suostumuksen oppilaalta ja hänen huoltajaltaan. Kun suostumus on saatu luokanopettaja, -valvoja tai laaja-alainen erityisopettaja sopii sopivan tapaamisajankohdan. Kokoonkutsuja toimii neuvottelun puheenjohtajana ja kirjaa käsitellyn asian ja sovitut toimenpiteet oppilashuoltokertomukseen.

3.6. Oppilashuoltokertomuksen laatiminen ja säilytys

Oppilashuoltokertomuksen laatii se opettaja, joka toimii yksilöllisen oppilashuoltotyöryhmän kokoonkutsujana. Oppilashuoltokertomukset säilytetään oppilaan kansiossa koulun kassakaapissa.

3.7. Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

Rääkkylän koulu tekee yhteistyötä kunnan hyvinvointitoimen alaisten toimijoiden, SiunSoten, Kiteen ja Joensuun kaupungin, P-K pelastustoimen ja poliisin kanssa.

Kunnan vapaa-aikatoimi osallistuu koulun järjestämiin tapahtumiin, hoitaa uimaopetuksen sekä on koulun kerhotoiminnan järjestämisessä mukana. Yhteishenkilö on vapaa-aikasihteeri.

SiunSoten kanssa tehdään laajaa perhekeskusyhteistyötä oppilaita ja perheitä koskevissa asioissa.

Oppilashuoltopalvelut järjestää SiunSote. Yhteistyötä tehdään etenkin kouluterveydenhuollon ja hammashuollon osalta. Tärkein yhteishenkilö on kouluterveydenhoitaja, jonka kautta hoituvat terveystarkastukset, erilaiset lähetteet ja muu hoitoon ohjaus sekä terveyden edistämisen neuvonta. Oppilashuollon koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut tulevat SiunSoten kautta. Mielensterveyshoitajan vastaanotto on kerran viikossa Rääkkylässä. Ohjaus mielensterveyshoitajalle tapahtuu kouluterveydenhoitajan kautta.

Erikoissairaanhoidosta huolehtii SiunSote, jonne lähetteet hoitaa kouluterveydenhoitaja tai koululääkäri. SiunSoten kanssa pidetään yksilöllisiä oppilaspalavereja, kun oppilas on ollut tutkimuksissa tai hoidossa sairaalassa.

SiunSote huolehtii kehitysvammapalveluista. Eniten yhteistyötä koululta tekevät erityisopettajat ja kouluterveydenhoitaja Honkalammen koulun kanssa. Honkalamme koulun isäntäkunta on Liperin kunta.

Sairaalakouluopetuksesta ja konsultatiivisesta sairaalakouluopetuksesta huolehtii Joensuun kaupunki. Sairaalakouluopetusta saavat ne oppilaat, jotka ovat joko osastolla tai avohoidossa tutkimuksissa tai hoidettavana pidemmän aikaa. Yhteishenkilönä sairaalakouluun toimii rehtori, luokanopettaja tai –valvoja tai erityisopettaja. Konsultatiivinen sairaalakouluopetus tulee kysymykseen, kun oppilas palaa sairaalakoulusta omaan kouluunsa. Tällöin konsultatiivinen opettaja tulee koululle sopimaan käytännön järjestelyistä ja palaamiseen seurannasta.

Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen kanssa tehdään turvallisuusasioissa yhteistyötä. Pelastuslaitoksella on koululle nimetty kummi, joka huolehtii yhteistyön toimivuudesta. Koululle pidetään vuosittain ja tarvittaessa sisälle suojautumis- ja poistumisharjoitus.

Koulu tekee yhteistyötä Itä-Suomen poliisilaitoksen kanssa turvallisuusasioissa. Ennaltaehkäisevää toimintaa on mm. liikenne- ja laillisuuskasvatus. Poliisilaitoksella toimii ennalta ehkäisevä yksikkö, joka tekee kouluyhteistyö ja antaa koulutusta turvallisuusasioissa.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

4.1. Oppilaan ja huoltajan osallisuus yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa

Koulukohtaisen oppilashuollon suunnitelman laadinnassa, toteuttamisessa sekä arvioinnissa oppilaita kuullaan oppilaskunnan osallisuuden kautta. Lisäksi oppilaat voivat esittää mielipiteensä kirjallisissa kuulemisissa.

Huoltajia kuullaan oppilashuoltoasioissa Wilma-kanavan kautta suoritetuissa kyselyissä sekä vanhempainilloissa. Koulun laatuarvioinnissa huoltajakyselyihin otetaan mukaan oppilashuollon osuus.

4.2. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille

Oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoitteista tiedotetaan oppilaille ja huoltajille syystiedotteessa, Wilma-kanavan tiedotteessa sekä vanhempainilloissa.

Yhteistyötahoja tiedotetaan oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista yhteisissä palavereissa ja sähköpostitiedotein.

Tiedotuksesta vastaa rehtori-sivistystoimenjohtaja.

4.3. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen (omavalvonta)

Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja SiunSoten oppilashuoltopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa oppilashuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta.

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista.

5. Toimenpiteet suunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi

Oppilashuoltosuunnitelma on osa koulun opetussuunnitelmaa, jonka hyvinvointilautakunta on hyväksynyt. Päivitettyä suunnitelmaa toteutetaan 1.8.2025 alkaen. Toimintaa seurataan koulun vuosisuunnitelman ja opetussuunnitelman seurannassa ja laatuarvioinnin yhteydessä. Rehtori-sivistystoimenjohtaja on vastuhenkilö suunnitelman toteuttamisessa ja seurannassa.

5.1. Seurannasta vastuussa oleva taho koulussa

Rehtori-sivistystoimenjohtaja on vastuuhenkilö suunnitelman seurannassa.

5.2. Käytettävät menetelmät tietojen kokoamiseksi

Seurantatietoja kootaan säännöllisillä asiakas- ja henkilöstökyselyillä sekä kouluterveyskyselyllä. Yhteistyötahojen näkemyksiä kuullaan yhteisissä palaverissa.

5.3. Seurannan aikataulu

Seuranta suoritetaan koulun laatuarvioinnin vuosikellon mukaan. Arviointiin lisätään oppilashuollon osuus.

5.4. Seurantatietojen käsittely, hyödyntäminen koulun oppilashuollon kehittämisessä

Seurantatiedot käsitellään laatuarvioinnin tulosten käsittelyn yhteydessä. Seurannan keskeisistä tuloksista tiedotetaan hyvinvointi- ja tarkastuslautakuntaa, huoltajia ja muita yhteistyötahoja. Seurantatietojen tuloksia hyödynnetään koulun toiminnan laadun kehittämisessä. Kehittämiskohteista laaditaan vuosisuunnitelman ja talousarvion toiminnallisia tavoitteita.

5.6. Keskeisistä tuloksista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille

Seurannan keskeisistä tuloksista tiedotetaan hyvinvointi- ja tarkastuslautakuntaa, huoltajia ja muita yhteistyötahoja. Tiedottaminen tapahtuu lautakuntienkokouksissa tiedotusasiانا. Huoltajia tiedotetaan Wilma-kanavan tiedotteissa sekä vanhempainilloissa. Muita yhteistyötahoja tiedotetaan yhteisissä palaverissa.

OPS:N LIITE 2

Rääkkylän hyvinvointitoimi/

Rääkkylän koulu

SUUNNITELMA OPPILAIDEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ

1. Yleistä

Rääkkylän koulu on pieni yhtenäinen peruskoulu. Pienessä yhteisössä kaikilla yhteisön jäsenillä on velvollisuus huolehtia siitä, että kaikilla on turvallista työskennellä. Tämän suunnitelman tarkoituksena on linjata koulun käytänteet turvallisuuden ja viihtyisyyden lisäämiseksi, koulukiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennalta ehkäisemiseksi.

Koulukiusaaminen voi esiintyä fyysisenä tai psyykkisenä väkivaltana koulupäivän aikana ja/ tai koulukuljetuksissa. Koulukiusaaminen voi tapahtua myös sähköisten kanavien kautta kouluajan tai koulujan ulkopuolella. Yleensä koulukiusaaminen tapahtuu siten, ettei aikuiset tiedä asiasta.

Koulukiusaaminen voi olla:

- pilkkaaminen, haukkuminen, lällätys, häpäiseminen, ilkkuva matkiminen
- pelottelu, uhkailu, kiristäminen, syrjiminen, eristäminen, pakottaminen, tahallinen väärinneuvominen, perättömien juttujen keksiminen
- tavaroiden piilottelu, luvatta ottaminen tai rikkominen
- kuristaminen, töniminen, lyöminen, pureminen, potkiminen, nipistely
- toisen yllyttäminen yhtä vastaan, toisen puolustamisen estäminen, yksin jättäminen
- sähköisten kanavien kautta kiusaaminen

Väkivalta voi olla fyysistä (esim. töniminen, lyöminen jne) tai psyykkistä (esim. nimittely, ryhmän ulkopuolelle jättäminen, uhkailu jne).

Häirintä voi olla yleistä työskentelyn häirintää tai seksuaalista häirintää joko suorina kontakteina tai sähköisten kanavien kautta.

Tavoitteena on luoda sellainen viihtyisä ilmapiiri kouluun, jotta kiusaaminen, väkivalta tai häirintä ole mahdollista. Luottamukselliset suhteet myös koteihin päin ovat tärkeässä asemassa. Mikäli kiusaamis-, väkivalta- tai häirintätilanteita tulee, niihin puututaan välittömästi. Periaatteena on, että kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän osalta koulussa on nollatoleranssi. Minkäänlaisia kiusaamista, väkivalta tai häirintää ei sallita.

Oppilaiden omaa vastuuta korostetaan. Kiusaamisesta kertominen on toisesta välittämistä. Sekä kiusaaja että kiusattu tarvitsevat apua ja tukea. Koko ryhmän kanssa voidaan tehdä tarvittaessa

yhteishenkeä parantavia harjoituksia ja yhdessä miettiä, mitkä toimenpiteet auttaisivat viihtyvyyden parantamisessa.

Kiusaamis-, väkivalta- ja häirintätapauksissa asian käsittelyn yhtenä tahona voi olla moniammatillinen opiskelijahuoltoryhmä tai muu asiantuntija-apu.

2. Ennaltaehkäiseminen

Kouluyhteisössä tuodaan vahvasti esille, että kiusaaminen, väkivalta ja häirintä ei ole sallittua ja mitä jokainen voi tehdä epäasiallisen käyttäytymisen lopettamiseksi.

Luokkahenkeä vahvistetaan ryhmäytymisillä, erilaisilla teemapäivillä ja toisen huomioimisella jokapäiväisessä toiminnassa.

Kodin ja koulun yhteistyössä (vanhempainillat, keskustelut, juhlat, tiedotteet) ennaltaehkäistään ongelmatilanteita ja luodaan avoin toimintakulttuuri kodin ja koulun välille. Huoltajien toivotaan kiusaamista, väkivaltaa tai häirintään havaitessaan ilmoittavan koululle joko luokanopettajalle, -valvojalle tai rehtorille.

Koulun järjestyssäännöt ovat yhteisesti sovittu. Ne käydään läpi syksyllä koulun alkaessa. Tarvittaessa niihin palataan ongelmien esiintyessä.

Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ennalta ehkäisemisen pohjana on koulun positiivinen, avoin ja salliva ilmapiiri. Eri oppiaineiden, etenkin terveystiedon tunneilla, käydään läpi, miten luonnollista eri sukupuolten väliset erot ovat. Oppilaille kerrotaan, mitä seksuaalinen tai seksuaalinen häirintä tarkoittaa ja miten siihen tulee reagoida. Mediakasvatuksen osana oppilaita opastetaan internetissä tapahtuvan seksuaalisen häirinnän huomaamiseen ja siihen miten vältytään häirinnältä. Oppilaita kannustetaan kertomaan, jos huomaa häirintää, joka kohdistuu joko itseän tai toiseen oppilaaseen.

3. Menettely väkivalta-, kiusaamis- ja häirintätapauksissa

Koulukiusaamistapauksissa luokkien 0-6 osalta asia käsittelee Kiva-tiimi:

- keskusteluissa kuullaan kiusattua ja kiusaajaa/ kiusaajia
- sovitaan, että kiusaaminen loppuu
- ensimmäisellä kerralla ei oteta kotiin yhteyttä
- jatketaan tehostettua tarkkailua ja seurantaa
- mikäli kiusaaminen jatkuu, otetaan yhteyttä kotiin soittamalla
- selvittely ja toimenpiteet kirjataan

Koulukiusaamisen käsittely luokkien 7-9 osalta:

- luokanvalvoja ja/ tai rehtori kuulevat kiusattua ja kiusaajaa
- sovitaan, että kiusaaminen loppuu
- kotiin otetaan yhteyttä soittamalla ja asia kirjataan
- jatketaan tehostettua tarkkailua ja seurantaa
- mikäli kiusaaminen jatkuu, otetaan yhteyttä kotiin uudelleen ja kutsutaan huoltajat koululle
- seurantaa jatketaan lukuvuoden loppuun saakka, tarvittaessa pidempään

Molemmissa kiusaamistapauksissa tarjotaan mahdollisuutta keskustella asiasta oppilashuoltohenkilöstön kanssa.

Mikäli oppilas on kokenut sukupuolista tai seksuaalista häirintää, asiassa kuullaan oppilasta ja huoltajille ilmoitetaan. Oppilas ohjataan kouluterveydenhoitajalle, -kuraattorille tai –psykologille, jonka/joiden kanssa asia käydään syvällisesti läpi. Mikäli tapauksen luonne vaatii, koulu tekee lastensuojeluilmoituksen ja on yhteydessä poliisiin.

4. Toimintaohje sukupuolisiin /seksuaalisiin kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltatilanteisiin

Jos sinua ja/tai toista koulun oppilasta kiusataan, häiritään seksuaalisesti tai joudut seksuaalisen väkivallan kohteeksi, toimi näin:

1. Ilmoita asiasta omalle luokanopettajalle, luokanvalvojalle, rehtorille tai jollekin koulun henkilökuntaan kuuluvalla aikuisella tai huoltajalle.
2. Opettaja ja /tai rehtori selvittävät, mitä on tapahtunut.
3. Rehtori ja/ tai opettaja puhuttelevat kiusaajaa, häiritsijää tai väkivallan tekijää. Mikäli tapaus sattunut internetissä, asia annetaan poliisiin tutkittavaksi.
4. Tapauksesta riippuen asiasta ilmoitetaan muille viranomaisille.

Kiusattu, seksuaalisesti häiritty tai seksuaalisen väkivallan kohteeksi joutunut ohjataan kouluterveydenhoitajalle, -kuraattorille tai –psykologille asian purkua varten.

5. Toimintaohje internetissä tapahtuvaan kiusaamis- ja häirintätilanteisiin

Jos sinua ja/tai toista koulun oppilasta kiusataan tai häiritään internetissä, toimi näin:

1. Ilmoita asiasta vanhemillesi, omalle luokanopettajalle, luokanvalvojalle, rehtorille tai jollekin koulun henkilökuntaan kuuluvalla aikuisella tai huoltajalle.
2. Vapaa-ajalla tapahtunutta kiusaamis- tai häirintätilannetta hoitaa huoltajat, kouluaikana tapahtunutta opettaja ja /tai rehtori. Ensi on selvitettävä, mitä on tapahtunut.
3. Koululla tapahtuneesta rehtori ja/ tai opettaja puhuttelevat kiusaajaa, häiritsijää tai väkivallan tekijää. Mikäli tapaus ei selviä, asia annetaan nettipoliisiin tutkittavaksi.
4. Tapauksesta riippuen asiasta ilmoitetaan muille viranomaisille.

Tarvittaessa kiusaamisen tai häirinnän kohteeksi joutunut ohjataan kouluterveydenhoitajalle, -kuraattorille tai –psykologille asian käsittelyä varten.

Suunnitelma kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

1. Lainsäädäntöä tarkentavat ja täydentävät menettelytavat rike-, vilppi- ja häiriötilanteissa, asioiden selvittämismenettelyt, työnjako, kuulemis- ja kirjaamismenettelyt

Rääkkylän koulussa oleva menettelytavat, selvittämismenettelyt, työnjako ja kirjaamismenettely rike-, vilppi- ja häiriötilanteissa

häiriötilanne	selvittämismenettely ja kuuleminen	työnjako	kirjaaminen	muuta
järjestyssääntöjen rikkominen/ rike	luokanopettaja/ aineenopettaja/luokanvalvoja ja kuulee oppilasta	Opettaja selvittää asian mielellään yhdessä toisen opettajan, vastuuopettajan tai rehtorin kanssa. Vakavissa rikkeissä rehtori opettajan mukana.	lievät rikkeet jätetään kirjaamatta vakavat rikkeet kirjataan Wilmaan ja lähetetään tiedoksi huoltajalle	huoltaja kutsutaan tarvittaessa mukaan
vilppi	luokanopettaja/ aineenopettaja/luokanvalvoja ja kuulee oppilasta	Opettaja selvittää asian mielellään yhdessä toisen opettajan, vastuuopettajan tai rehtorin kanssa. Vakavissa rikkeissä rehtori opettajan mukana.	lievät rikkeet jätetään kirjaamatta vakavat rikkeet kirjataan Wilmaan ja lähetetään tiedoksi huoltajalle	huoltaja kutsutaan tarvittaessa mukaan

häiriötilanne	luokanopettaja/ aineenopettaja/luokanvalvoja ja kuulee oppilasta	Opettaja selvittää asian mielellään yhdessä toisen opettajan, vastuopettajan tai rehtorin kanssa. Jos vakava häiriö, kutsutaan poliisi paikalle.	lievät rikkeet jätetään kirjaamatta vakavat rikkeet kirjataan Wilmaan ja lähetetään tiedoksi huoltajalle. Vakavissa tapauksissa tieto poliisille ja/sos. viranomaisille	huoltaja ja/ tai poliisi kutsutaan tarvittaessa mukaan

2. Kasvatuskeskustelu

POL 35 a § (30.12.2013/1267)

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muutoin rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti, voidaan ensisijaisena toimenpiteenä määrätä osallistumaan yhteensä enintään kaksi tuntia kestävään kasvatuskeskusteluun. Kasvatuskeskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.

Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kasvatuskeskusteluun määrää koulun opettaja tai rehtori. Kasvatuskeskustelu tulee kirjata ja siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajille. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se 2 momentissa esitetty huomioon ottaen katsotaan tarpeelliseksi.

Kasvatuskeskustelua käytetään, kun oppilas on rikkonut koulun järjestyssääntöjä tai toiminut epäasiallisesti. Kasvatuskeskustelua käytetään lievissä tapauksissa toisena toimenpiteenä. Tätä ennen oppilasta on puhuteltu. Mikäli puhuttelun jälkeen oppilas ei ole muuttanut toimintaansa, käydään kasvatuskeskustelu.

Kasvatuskeskustelun pitää luokanopettaja tai luokanvalvoja, vastuopettaja tai rehtori. Keskustelussa voi olla mukana myös muita opettajia, joita asia koskee. Huoltajille annetaan mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun. Kasvatuskeskustelu käydään koululla. Kutsun huolehtii kasvatuskeskustelun tekevä opettaja.

Kasvatuskeskustelu kirjataan ylös ja se annetaan tiedoksi huoltajalle. Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilmaan.

3. Jälki-istunto

POL 36 § [\(13.6.2003/477\)](#)

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitotoimia. (11.3.2022/163)

Oppilaalle määrätään jälki-istuntoa, jos kasvatustieteiden keskustelun jälkeen oppilas rikkoo edelleen koulun sääntöjä tai oppilaan epäasiallinen toiminta jatkuu kasvatustieteiden keskustelusta huolimatta. Jälki-istunnon määrää opettaja tai rehtori asian selvittelyn perusteella kuultuaan oppilasta.

Jälki-istunto suoritetaan koulupäivän päätyttyä mahdollisimman pian rangaistuksen antamisen jälkeen. Sen valvoo jälki-istunnon määrännyt opettaja. Jälki-istuntoa voi määrätä enintään kahdeksi tunniksi kerrallaan. Jälki-istunnon aikana on suositeltavaa keskustella oppilaan kanssa jälki-istuntoon johtaneista syistä ja kuinka oppilaan tulee jatkossa toimia, jottei rangaistuksia tulisi.

Jälki-istunnon aikana voidaan teetättää kirjallisia tai suullisia tehtäviä. Tehtävien tulee olla oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin. Oppilas voidaan velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon aikana.

Jälki-istunto kirjataan Wilmaan ja siitä tiedotetaan huoltajaa. Huoltajalle annetaan mahdollisuus tulla kuulluksi ennen jälki-istunnon antamista.

4. Muut kurinpidolliset toimet

POL 36 § [\(13.6.2003/477\)](#)

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitotoimia. (11.3.2022/163)

4.1. Kirjallinen varoitus

Jos oppilaan tekemä rike on vakava ja/ tai hän jatkaa epäasiallista käyttäytymistä, rehtori voi antaa kirjallisen varoituksen. Ennen varoituksen antamista rehtori kuulee oppilasta ja hänen huoltajaansa. Kirjallinen varoitus tehdään viranhaltijapäätöksenä. Se annetaan tiedoksi joko sähköisenä tai postitse paperisena.

4.2. Määräaikainen erottaminen/ opetuksen epääminen

Mikäli kirjallinen varoitus ei tehoa oppilaan epäasialliseen toimintaan, Rääkkylän hyvinvointilautakunta voi erottaa oppilaan määräaikaisesti enintään kolmeksi kuukaudeksi. Ennen

määräaikaista erottamista oppilasta ja hänen huoltajaansa kuullaan. Päätös annetaan tiedoksi oppilaalle ja hänen huoltajalleen joko sähköisenä tai postitse paperisena.

Määräaikaisen erottamisen ajaksi oppilaalle laaditaan henkilökohtainen suunnitelma (Liite). Suunnitelman laatii oppilaan luokanopettaja tai luokanvalvoja ja/tai erityisopettaja tai opinto-ohjaaja yhdessä huoltajan ja oppilaan kanssa pidettävässä neuvottelussa. Suunnitelmaan kirjataan oppilaan opiskeltavat asiat, kuka huolehtii tehtävien antamisen ja tarkistamisen, miten tehtävät suoritetaan ja miten ohjaaminen ja palaute hoidetaan. Lisäksi suunnitelmaan kirjataan, miten opetukseen turvallinen palaaminen järjestetään. Henkilökohtaisen suunnitelmaan kirjataan oppilaan ja hänen huoltajansa osuus suunnitelman laatimisessa. Lisäksi suunnitelmaan kirjataan mitä tukea ja millä tavalla tukea oppilaalle järjestetään opetuksen epäämisen aikana ja hänen palatessaan opetukseen. Oppilaan henkilökohtainen suunnitelma säilytetään koulun kassakaapissa oppilaan kansiossa.

Oppilaalle tarjotaan mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin tai koulukuraattorin kanssa opetuksen epäämisen aikana. Tapaamisen sopimisesta huolehtii joko koulupsykologi tai koulukuraattori.

5. Oppilaan valvonta

1. *Luokasta tai koulun tilaisuudesta poistaminen*

Luokasta poistettua oppilasta valvoo rehtori tai hänen määräämänsä opettaja tai koulunkäynninohjaaja.

2. *Jälki-istunto*

Jälki-istunnon valvoo jälki-istunnon määrännyt opettaja tai rehtori tai rehtorin valvojaksi määräämä opettaja.

3. *Opetukseen osallistumisen epääminen loppupäivän ja seuraavan koulupäivän ajaksi.*

Mikäli oppilaalta on evätty opetukseen osallistuminen koulun loppupäivän ajaksi, rehtori määrää koululla oppilaalle valvojan. Huoltajan kanssa voidaan sopia, että huoltaja hakee oppilaan kotiin ja valvoo häntä.

Mikäli oppilaalta on evätty opetukseen osallistuminen myös seuraavan koulupäivän ajaksi, rehtori sopii huoltajan kanssa valvonnasta tai määrää erikseen oppilaalle valvojan joko koulun henkilökunnasta, vapaa-aikatoimesta tai sosiaalitoimesta.

6. Yhteistyö sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa

Rääkkylän koulu tekee yhteistyötä Siunsoten (jatkossa P-K:n hyvinvointialueen) eteläisen alueen sosiaalitoimen kanssa. Sosiaalitoimeen ollaan tarvittaessa yhteydessä. Sosiaaliohjaajaa pyydetään osallistumaan palaverihin tarpeen vaatiessa.

7. Hallinnon yleisten oikeusturvaperiaatteiden noudattamisen varmistaminen kurinpidollisia keinoja käytettäessä

Hallintolain 6 §:n oikeusperiaatteet

Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Huomioidaan ja noudatetaan yleisiä oikeusturvaperiaatteita kurinpidollisia keinoja käytettäessä. Oppilaita kohdellaan yhdenvertaisesti, puolueettomasti ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden.

8. Henkilökunnan perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä

Henkilökunnalle käydään kurinpidolliset toimivaltuudet perehdytyspaketin läpi käymisen yhteydessä. Kurinpidollisia toimivaltuuksia käydään läpi henkilökunnan kokousten yhteydessä syksyisin koulun alettua. Henkilökuntaa kannustetaan osallistumaan esim. Avin järjestämiin koulutuksiin.

9. Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpidollisista keinoista tiedottaminen

Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpidollisista keinoista tiedotetaan kunnan nettisivustolla ja Wilma-kanavalla. Hyvinvointilautakunta vahvistaa suunnitelman.

10. Suunnitelman seuraamisen, toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointi

Suunnitelma on opetussuunnitelman liite. Sen toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan opetussuunnitelman arvioinnin yhteydessä. Mikäli huomataan, että suunnitelma kaipaa päivittämistä, päivitetään tarvittaessa. Muokatun suunnitelman hyväksyy hyvinvointilautakunta.

Liite: Määrääjäksi erotetun oppilaan henkilökohtainen suunnitelma

Oppilaan nimi: _____

Oppilaan luokka: _____

Suunnitelman päivämäärä: _____

Suunnitelman laatija(t): _____

Suunnitelma laadittu ajalle: _____

Oppiaineiden suorittaminen ja valvonta:

Suoritettavat

oppiaineet: _____

Suorittamisen valvonta: _____

Kuka antaa tehtävät: _____

Miten tehtävät annetaan: _____

Kuka tarkastaa annetut

tehtävät: _____

Kuka on yhteydessä kotiin: _____

Oppilashuollon vastuu: _____

Kouluun palaamisesta

huolehtii: _____

Päiväys: _____

Oppilaan allekirjoitus: _____

Huoltajan allekirjoitus: _____

Opettajan allekirjoitus: _____

Suunnitelma säilytetään koulun kassakaapissa oppilaan kansiossa.

Rääkkylän koulu

TOIMINTA ÄKILLISISSÄ KRIISITILANTEISSA; KOULUN KRIISISUUNNITELMA

Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

1. Kriisitilanteiden ehkäisy ja niihin varautuminen

Kriisitilanteiden ehkäisyssä kiinnitetään huomiota oppilaiden ja henkilökunnan hyvinvointiin. Tärkeää on asioiden ennakoiminen ja etukäteissuunnittelu. Koulun työilmapiirin tulee olla suvaitseva, myönteinen ja välittävä. Oppilaiden, huoltajien ja henkilökunnan osallisuudesta huolehditaan kriisitilanteiden ehkäisemiseksi. Koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän tehtävä on paneutua kriisitilanteiden ennaltaehkäisemiseen ja niihin varautumiseen.

Koululle laaditaan järjestyssäännöt ja yhteiset toimintaohjeet. Järjestyssäännöistä tiedotetaan oppilaita, huoltajia ja henkilökuntaa.

Koulun turvallisuudesta pidetään huolta säännöllisillä turvallisuustarkastuksilla. Läheltä piti-tilanteet kirjataan, jotta niistä voitaisiin ottaa oppia. Nopeat tilojen ja laitteiden korjaukset ovat tarpeen tapaturmien ehkäisemiseksi.

Koulun turvallisuuskansio päivitetään vuosittain. Turvallisuuskansiossa olevat ohjeet ja vastuunjako käydään läpi koulun alkaessa henkilökunnan ja oppilaiden kanssa. Henkilökunnalle on annettu ohjeet uhkatilanteissa toimimiseen. Oppilaiden kanssa pidetään työturvallisuustunnit ensimmäisellä tunnilla niissä, oppiaineissa, joissa on työturvallisuuteen liittyvää ohjeistusta.

Varhaisen välittämisen malli sekä hyvän työkäyttäytymisen ohjeet antavat henkilökunnalle myös pohjaa kriisitilanteiden ennalta ehkäisyyn.

2. Toimintatavat äkillisissä kriisitilanteissa

2.2. Koulukiusaaminen

Koulukiusaaminen voi aiheuttaa äkillisen kriisin. Tämän vuoksi sen ennalta ehkäiseminen mm. myönteisen kouluilmapiirin vaaliminen, on tärkeää. Koulukiusaamista on esim. jatkuvasti toistuva toisen nimittely, naljailu, uhkailu, fyysinen väkivalta, puhelin- ja sähköpostihäirintä tai muu vastaava toiminta, jossa uhri kokee itsensä turvattomaksi. Kiusaaminen voi ilmetä esim. kielteisinä eleinä, äänensävyinä, olankohautuksina, tervehtimisestä kieltäytymisenä, juoruiluna, naurunalaiseksi tekemisenä, ryhmän ulkopuolelle jättämisenä, ulkonäön arvostelemisena, tönimisenä ja potkimisena.

Myös rasistinen käyttäytyminen voidaan tulkita koulukiusaamiseksi.

Koulukiusaamisella on monia haitallisia vaikutuksia lapsen ja nuoren elämään. Koulunkäynti vaikeutuu. Pelon tunne vie energiaa. Kiusatun kyky luottaa toisiin heikkenee ja itsetunto alenee. Kiusatulla saattaa ilmetä erilaisia psykosomaattisia oireita.

Koulun suvaitsevainen ilmapiiri ja aikuisten myönteinen esimerkki toiminnassaan ennaltaehkäisee kiusaamista. Kiva-koulu ohjelman avulla pyritään vaalimaan myönteistä ilmapiiriä sekä puuttumaan kiusaamistapauksiin. Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä on vastuussa kiusaamistilanteiden ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä suunniteltaessa.

Kiusaamista ei saa sallia ja siihen on puututtava heti. Tämän vuoksi kiusaaminen tulee saattaa aikuisten tietoon, jotta siihen päästään puuttumaan. Koulun tulee olla kiusaamistapauksissa yhteydessä sekä kiusatun että kiusaajan kotiin.

Toiminta kiusaamistapauksessa:

- rehtori tai opettaja selvittää työparin (opinto-ohjaaja/luokanvalvoja/luokanopettaja) kanssa tapausta kuulemalla eri osapuolia, mikäli kiusaaja on opettaja tai muu aikuinen, rehtorin työparina toimii koulukuraattori tai
- Kiva-koulu-tiimi selvittää kiusaamistapausta ja toimii Kiva-koulu-ohjeen mukaisesti
- tapahtuma kirjataan
- yhteydenotto kiusatun ja kiusaajan kotiin
- jatkoseuranta: Sovitaan kiusaajan ja kiusatun kesken tapaaminen, jossa keskustellaan, onko kiusaaminen jatkunut tai kirjallisella seurantalapulla

2.3. Tapaturmat, onnettomuudet ja sairauskohtaukset

Tapaturma-, onnettomuus- ja sairauskohtaustilanteissa (koulussa tai koulumatkalla):

- annetaan hätäensiapu paikan päällä
- hälytetään tarvittaessa sairaankuljetus ja poliisi 112
- ilmoitetaan tarvittaessa kouluterveydenhoitajalle
- otetaan yhteys kotiin
- sovitaan, kuka koulun aikuisista keskustelee silminnäkijöiden kanssa
- vakavan onnettomuuden sattuessa kutsutaan koolle kriisiryhmä

Ensiapusuunnitelma:

1. Tee tilannearviointi
2. Anna hätäensiapu: avaa hengitystiet, elvytä tarvittaessa, tyrehdytä suuret verenvuodot
3. Suorita jatkotoimenpiteet, esim. haavojen sitominen
4. Järjestä kuljetus
5. Jos oppilaalle on sattunut jotain, ota aina yhteys oppilaan huoltajaan

2.4. Mielensterveysongelmat

Mielensterveysongelmista selviämisen kannalta varhainen tunnistaminen ja hoitoonohjaus ovat tärkeitä.

- ohjataan oppilas koulukuraattorin ja kouluterveydenhoitajan tai koulupsykologin luo
- otetaan yhteyttä tarvittaessa akuuttiryhmään
- huomioidaan yksilön intymiteettisuoja ja muistetaan vaitiolovelvollisuus

- tiedotetaan vain niille, keitä asia koskee

2.5. Fyysiset väkivaltatilanteet

Fyysisissä väkivaltatilanteissa on tärkeä tehdä tilannearviointi ja tarvittaessa soita paikalle poliisi.

Väkivaltaisen ihmisen kohtaamisessa seuraavista ohjeista saattaa olla apua:

- ole kohtelias ja ystävällinen
- syvenny asianomaisen sanomaan
- vältä arvovaltakiistaa
- pidä etäisyys
- pidä katsekontakti
- älä anna epätodellista kuvaa ja toivoa (realismi)
- säilytä oma rauhallisuus
- anna henkilön puhua
- oikaise virhetulkinnat ja perustelee
- selvitä epäselvät asiat
- tee kysymyksiä
- pyri saamaan henkilö istumaan
- älä kosketa
- älä esitä henkilökohtaisia vaatimuksia
- jätä ovi auki
- ota mukaan työtoveri
- ota uhkaus todesta
- pyri saamaan oppilaat turvaan
- pyri saamaan apua muilta aikuisilta
- anna väkivaltaisesti käyttäytyvälle perääntymismahdollisuus

Tilanteen jälkiselvittely:

- tilanne selvitetään työparina rehtorin johdolla
- tilanne kirjataan
- osapuolten kuulemisen ja selvittelyn tavoitteena on estää väkivaltaisen tilanteen uusiminen, tarvittaessa kutsu huoltajat mukaan neuvotteluun
- jos opettaja on joutunut käyttämään voimakeinoja, tilanteesta tulee tehdä kirjallinen selvitys opetuksen järjestäjälle
- väkivaltatilanteesta ilmoitetaan huoltajalle
- jatkoseuranta
- tarvittaessa otetaan yhteyttä työsuojeluvaltuutettuun tai kunnan kriisiryhmään

2.6. Häiritsevän oppilaan poistaminen opetuksesta, koulun tilaisuudesta tai koulualueelta

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus määrätä häiritsevä oppilas poistumaan luokasta tai muusta tilasta, jossa opetusta järjestetään taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta. Mikäli oppilas ei noudata poistumismääräystä ja koettaa tehdä vastarintaa, rehtori tai opettaja voi oppilasta poistaessaan käyttää sellaisia tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai häirinnän vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. (POL 36b§, 2003)

Kun oppilas on poistettu luokasta, on huomioitava, että hänelle on järjestettävä valvonta. Naapuriluokassa olevaa opettajaa pyydetään apuun. Jos opettaja apua ei ole saatavissa, kiinteistöhoitajan voi hälyttää avuksi.

Rehtorilla tai opettajalla on myös oikeus poistaa koulun alueelta oppilas, joka ei poistu saatuaan tiedon opetuksen epäämisestä jäljellä olevan koulupäivän ajaksi.

Rehtori ja opettaja voivat em. tilanteissa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.

Jatkotoimenpiteet:

- tieto huoltajalle*
- kirjallinen selostus tapahtuneesta rehtorille*
- tarvittaessa yhteydenotto poliisiin*

Koulu-uhkauksiin liittyvä ohjeistus on erillisenä ohjeena.

2.7. Päihteiden ja huumaavien aineiden käyttö

Tupakointi ja nuuskaaminen

Tupakkalaki (23.5.2025/251) 53 § Kielto myydä alaikäiselle

Tupakkatuotteita, nikotiininesteitä ja savuttomia nikotiinituotteita ei saa myydä tai muutoin luovuttaa eikä välittää alle 18-vuotiaalle.

Tupakkalaki (13.4.2022/283) 74 § Yleiset tupakointikiellot

Tupakoida ei saa:

3) päiväkotien taikka esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta tai lukio-opetusta antavien oppilaitosten ulkotiloissa;

Tupakkalaki (23.5.2025/251) 118 § Hallussapitokielto

Alle 18-vuotias ei saa pitää hallussaan tupakkatuotetta tai tupakan vastiketta.

Koulussa, koulualueella ja sen välittömässä läheisyydessä, kouluaikana tai koulunkäyntiin liittyvissä tilaisuuksissa ei saa tupakoida, eikä käyttää tai pitää hallussaan päihteitä tai huumeita.

Jos perusasteen oppilas tupakoi, hänet ohjataan kouluterveydenhoitaja luo. Mikäli oppilas tupakoi tai nuuskaa koulun alueelle kouluaikana, hänelle pidetään ensimmäisellä kerralla kasvatuskeskustelu. Mikäli tilanne jatkuu entisenlaisena, oppilaalle voidaan määrätä jälki-istuntoa. Oppilaan huoltajalle tiedotetaan tupakoinnista ja rangaistuksen antamisesta.

Päihteet

Jos oppilas on päihtyneenä tai huumausaineiden vaikutuksen alaisena koulussa:

- keskusteltuaan oppilaan kanssa opettaja arvioi työparin kanssa tilanteen*
- ilmoitetaan asiasta kouluterveydenhoitajalle*
- tarvittaessa oppilas puhallutetaan tai saatetaan terveydenhuoltohenkilökunnan tutkittavaksi. Tämän tulee perustua oppilaan vapaaehtoisuuteen ja tapahtua mahdollisimman hienotunteisesti.*
- huoltajille tiedottaminen tapahtuneesta*

*Jos oppilaalla epäillään olevan päihde- tai huumeongelma, hänet ohjataan terveydenhuoltohenkilöstö hoitoon, jotta tarvittavat tukitoimet voidaan aloittaa mahdollisimman pian.
Tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus.*

Koulu ilmoittaa huumeiden kaupittelusta poliisille.

2.8. Omaisuusrikokset

Koulun, oppilaiden tai henkilökunnan omaisuuden vahingoittaminen, näpistäminen sekä ilkeily on kiellettyä. Jos omaisuusrikos tulee esille, se tulee selvittää:

- kuulemalla asianosaisia, huoltajat tarvittaessa paikalla
- korvata aiheutetut vahingot
- sovitaan jatkosta ja seurannasta
- huoltajille ilmoitetaan
- tarvittaessa annetaan asian tutkiminen poliisin tehtäväksi

Pol 35§: Oppilas on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon ikä, kehitystaso, teon laatu ja varallisuus huomioiden. Huoltajalle tulee ilmoittaa vahingosta.

Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, rehtori tai opettaja voi määrätä puhdistamaan tai uudelleen järjestämään koulun omaisuuden tai tilan.

2.9. Kuolemantapaus

Suruviesti voi kohdata kouluyhteisöä oppilaan tai aikuisen kuolemantapauksessa. Sureva tarvitsee aikaa, tilaa ja mahdollisuuden keskustella menetyksestään.

Muista:

kunnioita omaisten toiveita

muistohetki

valokuva pöydälle

suruliputus

älä peittele surua

kynttilä

suojele surevia uteliailta

Suruviestin saavuttua kouluun

- rehtori kutsuu henkilökunnan koolle ja sovitaan tarvittavista toimenpiteistä
- tarkistetaan kuolemantapaukseen liittyvät tiedot ennen kuin asiasta tiedotetaan
- sovitaan kuka ottaa yhteyttä omaisiin ja kuullaan omaisten toive asian käsittelystä
- ollaan yhteydessä terveydenhuoltohenkilöstöön ja kriisiryhmään
- tiedotetaan oppilaille ja työyhteisölle
- suruliputus, hiljainen hetki, kynttilät
- sovitaan hautajaisiin osallistumisesta ja omaisten muistamisesta
- henkilökunnan ja oppilaiden voinnin jatkoseuranta

3. JOHTAJUUS KRIISITILANTEISSA

3.1. Johtamisen periaatteet, yhteistyö sekä työn- ja vastuunjako

Äkillisien kriisien, uhka- ja vaaratilanteiden aikana johtamisen kokonaisvastuu on rehtorilla, kunnes johtamisvastuun ottaa muu viranomainen, esim. pelastus- tai poliisiviranomainen. Kun johtovastuu on siirtynyt toiselle viranomaiselle, rehtori ja muun koulun henkilökunnan tehtävänä on toimia avustavissa tehtävissä.

- koulun sisäinen johto rehtori-vastuuopettaja
- johtamisen yhteistyö (koulu-pelastustoimi-poliisi)
- riittävät sijais- ja varajäsenjärjestelmät
- johtamisen tuki
- työpari-ajattelu
- koulun muu henkilöstöyhteistyö
- aamu- ja iltapäivätoiminta
- koulun iltakäyttö

3.2. Tiedotus

- hiljainen hälytys ryhmätekstiviestillä
- kuulutus

3.2.1. Sisäisen ja ulkoisen tiedottamisen periaatteet

Erilaisissa kriisitilanteissa tiedottamisen tulee olla asiallista. Tiedottamisen tulisi lisätä turvallisuudentunnetta. Koulu suojelee oppilaita ja henkilöstöä kriisitilanteissa turhalta uutisoinnilta.

Tiedottamisen päävastuu on rehtorilla. Rehtori huolehtii tiedottamisesta luokanvalvojalle, luokanopettajalle, huoltajalle, koulukohtaiselle oppilashuoltoryhmälle ja tarvittaessa koulun ulkopuolisille tahoille sekä tiedotusvälineille.

Myös vastuuopettaja, luokanopettaja ja luokanvalvoja voivat huolehtia tiedottamisesta rehtorin kanssa näin sovittuaan.

Koulun sisäinen tiedottaminen:

Rehtori tiedottaa henkilökunnalle ja oppilaille koulun sisäisesti yhteisissä palavereissa, kuulutuksilla, ilmoitustaululuilla ja sähköposti- sekä tekstiviesteillä

Hätätapauksissa käytössä hiljainen tiedottaminen sekä ryhmätekstiviestit

Asiallisen tiedottamisen tarkoituksena on huhujen välttäminen ja turvallisuuden lisääminen

Yhteydenotto kotiin:

- Kerrotaan, mitä on tapahtunut ja miten asia on hoidettu
- Kysytään, miten huoltajat haluavat asiassa meneteltävän
- Sovitaan jatkotoimenpiteistä

Ulkopuolisille tahoille tiedottaminen:

- poliisiin otetaan yhteyttä, jos tilanne ei ole hallittavissa ilman poliisin apua tai tarvitaan poliisitukinta

- poliisi vastaa tiedottamisesta, kun on mukana tilanteessa sekä tutkinnan aikana
- huoltajat tai rehtori päättävät tekevätkö he rikosilmoituksen
- tiedotusvälineille annetaan vain yleisluontoisia tietoja (yksilönsuoja ja salassapitovelvollisuus muistettava!)

Lastensuojelulain 25§:n mukainen ilmoitusvelvollisuus huomioitava opetustoimessa:

Lastensuojeluilmoitus lastensuojeluviranomaiselle, jos tehtävässä saa tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelutarpeen selvittämistä

Poliisille ilmoitettava, kun tehtävässä tietoon tulleiden seikkojen perusteella on syytä epäillä lapsen kohdistunutta rikoslain (39/1889) 20 luvussa rangaistavaksi säädettyä tekoa (seksuaalirikos)

3.3. Vastuualueet

- rehtori ja vastuupettaja vastaavat oman yksikkönsä johtamisesta
 - rehtori-päätoiminen tuntiopettaja
 - vastuupettaja-luokanopettaja
- turvallisuusvastaavat vastaavat pelastussuunnitelman päivittämisestä, harjoitusten suunnittelusta ja toteuttamisesta sekä henkilökunnan turvallisuusasioihin perehdyttämisestä
 - luokkien 7-9 turvallisuusvastaava ja hänen varahenkilönsä
 - luokkien 0-6 turvallisuusvastaava ja hänen varahenkilönsä
- jokainen opettaja huolehtii
 - omalta osaltaan turvallisuudesta
 - rikkinäisten/puuttuvien toimintaohjeiden ja pohjapiirrosten korjaamisesta omissa opetustilassaan
 - huolehtii riskien poistamisesta

KOULUN TURVAORGANISAATIO

Turvallisuusjohtaja rehtori (vastaa turvallisuusasioista)

Apulaisturvallisuusjohtaja vastuupettaja

Turvallisuusvalvojat (vastavat oman vastuualueensa turvallisuudesta ja ehkäisevien toimien valvonnasta)

Luokat 7-9

kerros 1 Mari Hietanen

kerros 2 Mia Lindevall

fyke-luokka Teemu Honkanen

paja Jorma Palo ip-toiminta (nuorisotalo) Jyrki Kymäläinen

ts-luokka Mia Lindevall

opetuskeittiö Marisa Kukkonen

liikuntasali Mari Hietanen

ruokala/keittiöemäntä

auditorio Eveliina Sihvonen

Turvallisuusryhmä (avustaa pelastustoimissa)

terveydenhoitaja

opettaja Teemu Honkanen

opettaja Mari Hietanen

kiinteistönhoitaja

KOULUN KRIISIVALMIUSRYHMÄ(= KOULUKOHTAINEN OPPILASHUOLTORYHMÄ)

- kriisivalmiusryhmä organisoii toimintaa kriisitilanteissa
- huolehtii ensisijaisista tuen tarpeista, välitön henkinen tuki kriisin alkuvaiheessa
- arvioi koulun ulkopuolisen avun tarpeen ja hoitaa yhteydenpidon esim. poliisi, srk
- huolehtii kriisitilanteen jatkohoidosta ja välittää tarvittaessa koulun ulkopuolista kriisiapua niille, joita tapahtuma on koskettanut eniten
- vastaa vuosittain kriisitoimintamallin päivityksen ja riittävän perehdyttämiseen liittyvistä kysymyksistä
- huolehtii kriisitilanteissa toteutettuja toimien arvioinnista ja kriisisuunnitelmaan tarvittavien muutoksien tekemisestä
- koordinoi eri toimintamalleihin perehdyttämistä
- toimii kriisityön asiantuntijana koulu yhteisössä

3.4. Psykososiaalinen tuki ja jälkihoito

Äkillisissä kriiseissä psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon järjestämisvastuu on kunnan sosiaali- ja terveystoimella. Äkillisissä tapauksissa Siunsojen aikuispsykiatrian osastolta saa apua trauman hoitoon. Kunnassa toimiva kriisiryhmä huolehtii kriisiavun antamisesta..

Kriisitilanteissa koulukohtainen oppilashuoltoryhmä toimii henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien tukena.

3.5. Kriisisuunnitelmaan perehdyttäminen ja suunnitelmasta tiedottaminen

Kriisisuunnitelma käydään läpi uuden työntekijän perehdyttämisen yhteydessä. Rehtori tiedottaa suunnitelmasta sisäisesti henkilökunnalle ja koulukohtaiselle oppilashuoltoryhmälle kouluvuoden alkaessa suunnittelupäivänä ja oppilaille ensimmäisenä koulupäivänä. Rehtori tiedottaa kriisisuunnitelmasta hyvinvointilautakunnalle elo-syyskuun kokouksen yhteydessä. Huoltajat saavat suunnitelmasta tietoa vanhempainilloissa, -varteissa sekä koulun syystiedotteen yhteydessä.

3.6. Toimintavalmiuksien harjoittelu

Koululla on pelastautumis- ja sisälle suojautumisharjoitus joka syysy mahdollisimman pian koulun alettua. Pelastuslaitos on mukana. Henkilökunnan kanssa kerrataan poistumistiet, alkusammutusvälineet sekä varapoistumisreitit ja kokoontumispaikat.

Koulun turvallisuussuunnitelma käydään läpi henkilökunnan kanssa syksyn suunnittelukokouksessa. Ensiaputaitoja ja alkusammutusta kerrataan ja harjoitellaan kerran kolmessa vuodessa käytävällä ensiapu- tai hätäensiapu sekä alkusammutuskurssilla.

Mikäli ohjeistus muuttuu tai tarvetta harjoitteluun ilmenee, rehtori huolehtii harjoittelun järjestämisestä lukuvuoden aikana.

3.7. Kriisisuunnitelman arviointi ja päivittäminen

Suunnitelmaa arvioidaan vuosittain koulun vuosisuunnitelman arvioinnin yhteydessä. Kriisisuunnitelma päivitetään joka toinen vuosi.

YHTEYSTIETOJA

<i>yleinen hätänumero</i>	112
<i>terveyskeskuksen ajanvaraus</i>	013-330 2243
<i>terveyskeskuksen yö-viikonloppupäivystys</i>	013 330 2121
<i>hammashoidon ajanvaraus</i>	013-330 2443
<i>hammashoidon hätäpäivystys</i>	
<i>kouluterveydenhoitaja</i>	013 330 5302
<i>työterveyshoitaja</i>	013- 245 6000
<i>lastensuojelun palvelupuhelin</i>	013- 330 2806
<i>rehtori-sivistystoimenjohtaja</i>	040-105 3101
<i>vastuuopettaja</i>	040-105 3113
<i>hallintosihteeri</i>	040-105 3102
<i>opinto-ohjaaja</i>	040-105 3107
<i>luokanopettaja Riitta Hirvonen</i>	050-473 5878
<i>päätoiminen tuntiopettaja Teemu Honkanen</i>	040-105 3116
<i>päätoiminen tuntiopettaja Matias Kotro</i>	050-
<i>erityisluokanopettaja Ronja Kymäläinen</i>	050- 527 0216
<i>esikoulunopettaja Minna Käyhkö</i>	050-352 2435
<i>luokanopettaja Katriina Laitinen</i>	040- 105 3114
<i>äidinkielen lehtori Mia Lindevall</i>	040-105 3116
<i>luokanopettaja Jaana Myller-Kiiski</i>	040-105 3115
<i>opinto-ohjaaja Anna-Rea Pirhonen</i>	040-105 3107
<i>päätoiminen tuntiopettaja Marisa Kukkonen</i>	050- 323 2911
<i>päätoiminen tuntiopettaja Eveliina Sihvonen</i>	040- 105 3106
<i>lp-toiminta</i>	040-105 3111
<i>keittiö</i>	040-105 3108
<i>paja</i>	040-105 3109
<i>kanslia/koulutoimisto</i>	040-105 3102
<i>koulun keittiö</i>	040-105 3108
<i>vapaa-aikasihteeri</i>	040-105 3103
<i>vapaa-aikaohjaaja</i>	040-105 3104
<i>sosiaalipäivystys</i>	112
<i>MiePä-palvelut</i>	013-3302145
<i>kriisikeskus</i>	013-316 244
<i>myrkytystietokeskus</i>	0800-147111
<i>palveleva puhelin</i>	10071
<i>rikosuhripäivystys</i>	020 316 116
<i>nuorisopsykiatrisen poliklinikka</i>	013-171 3260
<i>kunnanjohtaja</i>	040-105 3001
<i>päivystävä talomies</i>	050-521785
<i>taksikeskus</i>	060 110 100

Rääkkylän koulu

OPS:N LIITE 5

KOULUKOHTAINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

1. Selvitys Rääkkylän koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta

Rääkkylässä on yksi koulu, Rääkkylän koulu, jossa opetusta annetaan yhtenäisessä peruskoulussa vuosiluokille 0-9. Rääkkylän koulu on lähikoulu kaikille rääkkyläläisille perusopetusikäisille. Luokittaiset oppilasryhmät ovat sekaryhmiä. Rääkkylän koulussa oppilaat opiskelevat tasa-arvoisesti sukupuolesta, uskonnosta ja etnisestä taustasta riippumatta.

Rääkkylän koululla on käytössä KiVa-koulu-ohjelma kiusaamistapausten käsittelyyn. KiVa-ohjelman sisällöissä on tasa-arvoperusteista kasvatust materiaalia.

Koulun opetussuunnitelmassa luvussa viisi on annettu oppilaitoksen turvallisuuteen liittyviä ohjeet ja toimintamalli mahdollisia väkivalta-, kiusaamis- ja häirintätapauksia varten.

2. Toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi

Rääkkylässä kaikki oppilaat pääsevät lähikouluunsa. Luokkien 7-9 ryhmien jakaminen tehdään pääsääntöisesti aakkosjärjestyksen perusteella. Koulukuljetusperiaatteet koskevat ja niitä sovelletaan kaikkiin koulukuljetusten piiriin kuuluviin oppilaisiin. Rääkkylän kunnan hyvinvointilautakunta voi tehdä harkinnanvaraisia koulukuljetuspäätöksiä. Päätöksessä huomioidaan kunnan koulukuljetusperiaatteet ja perusopetuslaki.

Valinnaisaineissa pyritään opetusryhmät järjestämään siten, että mahdollisimman moni oppilaan mieluisimmasta toiveista toteutuisi.

Mikäli oppilaalla on oppimisvaikeuksia, hänet ohjataan tutkimuksiin ja hänelle järjestetään tukea kolmiportaisen mallin mukaisesti. Koululla toimii pedagogisen tuen ryhmä, joka huolehtii kolmiportaisen tuen järjestelyistä. Ryhmän puheenjohtajana toimii rehtori-sivistystoimenjohtaja. Tukiopetusta annetaan tarvittaessa. Osa-aikaista erityisopetusta annetaan niille, joilla tarve on. Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus opiskella yleisopetuksen ryhmässä tuen tarpeesta riippumatta. Näissä tapauksissa käytetään yksilökohtaista harkintaa.

Maahanmuuttajataustaisille oppilaille annetaan mahdollisuuksien mukaan oman äidinkielen opetusta, jotta oma kulttuuriperintö ja äidinkieli säilyisivät. Maahanmuuttajaoppilaille annetaan tarvittaessa suomen kielen tukiopetusta. Opetus tapahtuu yleisopetuksen ryhmissä. Myös muita vähemmistöryhmiin kuuluvia oppilaita opetetaan koulun yleisopetuksen ryhmien mukana. Tarvittaessa, erityistä tukea tarvitsevat maahanmuuttaja- ja muiden vähemmistöryhmään kuuluvat oppilaat ohjataan pienryhmään.

Uskonnollinen yhdenvertaisuus toteutuu siten, että uskonnon- tai elämäkatsomustiedon opetusta annetaan perusopetuslain määräämällä tavalla.

Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ennalta ehkäisemisen pohjana on koulun positiivinen, avoin ja salliva ilmapiiri. Eri oppiaineiden, etenkin terveystiedon tunneilla, käydään läpi, miten luonnollista eri sukupuolten väliset erot ovat. Oppilaille kerrotaan, mitä sukupuolinen tai seksuaalinen häirintä tarkoittaa ja miten siihen tulee reagoida. Mediakasvatuksen osana oppilaita opastetaan internetissä tapahtuvan seksuaalisen häirinnän huomaamiseen ja siihen miten välttyään häirinnältä. Oppilaita kannustetaan kertomaan, jos huomaa häirintää, joka kohdistuu joko itseen tai toiseen oppilaaseen. Mikäli oppilas on kokenut sukupuolista tai seksuaalista häirintää, asiassa kuullaan oppilasta ja huoltajille ilmoitetaan. Oppilas ohjataan kouluterveydenhoitajalle, -kuraattorille tai -psykologille, jonka/joiden kanssa asia käydään syvällisesti läpi. Mikäli tapauksen luonne vaatii, koulu tekee lastensuojeluilmoituksen ja on yhteydessä poliisiin.

Oppilaiden ja huoltajien osallisuutta lisätään yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Yhdenvertaisuuden edistämiseksi koulun myönteinen, salliva ja erilaisuuden hyväksyvä ilmapiiri on tärkeää. Avoimuus ja epäkohtiin ajoissa puuttuminen sekä keskusteleminen auttavat yhdenvertaisuuden tunteen luomisessa.

3. Arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista

Rääkkylän koulun opetussuunnitelmassa on osio, jossa puhutaan oppilaiden yhdenvertaisesta kohtelusta. Varsinaista oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa ei ollut olemassa. Koulun opetussuunnitelmassa on ohjeistettu, miten toimia kiusaamis-, väkivalta- ja häirintätilanteissa.

Rääkkylän kunnan työsuojelun toimintaohjelman ja hyvän työkäyttämisen ohjeistus tukee Rääkkylän koulun toimintaa kiusaamisen ja häirinnän osalta.

Henkilökunnan kanssa on käyty läpi eri toimintaohjeet em. tapausten varalle vuosittain suunnittelukokouksen yhteydessä. Tarvittaessa rehtori-sivistystoimenjohtaja on selvittänyt asian käsittelyä edelleen.

Toimintaohjeet ovat olleet riittävät. Niitä tarkennetaan ja selkiytetään esim. netissä tapahtuvan kiusaamisen ja häirinnän osalta. Uudet ohjeet tulee käydä henkilöstön kanssa läpi.

Yhdenvertaisuuteen liittyviä toimenpiteitä ei ole juuri ollut, joten toimenpiteiden toteuttamisen tuloksia on hankala arvioida.

4. Toimintaohje sukupuolisiin /seksuaalisiin kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltatilanteisiin

Jos sinua ja/tai toista koulun oppilasta kiusataan, häiritään seksuaalisesti tai joudut seksuaalisen väkivallan kohteeksi, toimi näin:

5. Ilmoita asiasta omalle luokanopettajalle, luokanvalvojalle, rehtorille tai jollekin koulun henkilökuntaan kuuluvalle aikuiselle tai huoltajalle.
6. Opettaja ja /tai rehtori selvittävät, mitä on tapahtunut.
7. Rehtori ja/ tai opettaja puhuttelevat kiusaajaa, häiritsijää tai väkivallan tekijää. Mikäli tapaus sattunut internetissä, asia annetaan poliisin tutkittavaksi.
8. Tapauksesta riippuen asiasta ilmoitetaan muille viranomaisille.

Kiusattu, seksuaalisesti häiritty tai seksuaalisen väkivallan kohteeksi joutunut ohjataan kouluterveydenhoitajalle, -kuraattorille tai –psykologille asian purkua varten.

5. Toimintaohje internetissä tapahtuvaan kiusaamis- ja häirintätilanteisiin

Jos sinua ja/tai toista koulun oppilasta kiusataan tai häiritään internetissä, toimi näin:

5. Ilmoita asiasta vanhemillesi, omalle luokanopettajalle, luokanvalvojalle, rehtorille tai jollekin koulun henkilökuntaan kuuluvalla aikuisella tai huoltajalla.
6. Vapaa-ajalla tapahtunutta kiusaamis- tai häirintätilannetta hoitaa huoltajat, kouluaihana tapahtunutta opettaja ja /tai rehtori. Ensi on selvitettävä, mitä on tapahtunut.
7. Koululla tapahtuneesta rehtori ja/ tai opettaja puhuttelevat kiusaajaa, häiritsijää tai väkivallan tekijää. Mikäli tapaus ei selviä, asia annetaan nettipoliisin tutkittavaksi.
8. Tapauksesta riippuen asiasta ilmoitetaan muille viranomaisille.

Tarvittaessa kiusaamisen tai häirinnän kohteeksi joutunut ohjataan kouluterveydenhoitajalle, -kuraattorille tai –psykologille asian käsittelyä varten.

Ops Liite 6

Rääkkylän hyvinvointitoimi

OPETUKSEN JÄRJESTÄJÄN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

1. Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista

Rääkkylässä on yksi koulu, Rääkkylän koulu, jossa on n. 100 oppilasta. Rääkkylän opiskeluhuollon palvelut koskevat näitä oppilaita. Oppilashuollon kokonaistarvetta on tarkasteltu tukea tarvitsevien oppilaiden, maahanmuuttotasaisten oppilaiden lukumäärän, Kouluterveyskyselyn 2023 sekä lukuvuonna 2024-2025 käytettyjen oppilashuollon palvelujen perusteella.

Rääkkylän koulun oppilaista lv. 2024-2025 päättyessä tehostettua tukea saa 20 % ja erityistä tukea neljä prosenttia oppilaista. Maahanmuuttajataustaisia oppilaita on kolme prosenttia oppilaista. Koulukuljetuksen piirissä oli 20.9.2024 yhteensä 80 % oppilaista.

Kouluterveyskyselyn 2023 mukaan kouluterveydenhoitajan, –lääkäriin, -psykologin ja –kuraattorin palveluihin pääsy on parantunut. Toisaalta opiskeluun liittyvät vaikeudet, perheen yhteiset hetket ja läheisten ystävyssuhteiden puute edellyttävät, että oppilashuollon palveluverkosto on toimiva.

Rääkkylän koulu on pieni koulu, joten oppilashuollon tarve saadaan nopeasti kartoitettua. Hyvinvointialueelle siirryttäessä palvelujen saatavuus, esim. koulupsykologipalvelut, ovat monimutkaistuneet.

Rääkkylän koululla oppilashuollon kokonaistarve painottuu kouluterveyden- ja hammashuollon palveluihin. Oppilaiden oppilashuoltopalveluihin sisältyy lisäksi koululääkärin säännölliset tarkastukset, koulukuraattorin ja -psykologin palvelut, erityissairaanhoidon sekä kehitysvammapalvelut. Oppilashuollon kaikki palvelut ovat yhdenvertaisesti kaikkien oppilaiden, myös esikoululaisten saatavilla.

Rääkkylän oppilashuoltopalvelut hoitaa Pohjois-Karjalan Hyvinvointialue, Siunsote. Palvelualueena on lasten ja nuorten eteläiset palvelut, joihin Rääkkylän lisäksi kuuluvat Kitee, Tohmajärvi ja Iломantsi.

Henkilötyövuosina palvelutarve on:

- kouluterveydenhoitaja 0,3 htv
- koululääkäri 0,1 htv
- koulukuraattori 0,2 htv
- koulupsykologi 0,25 htv

Siunsote on laatinut suunnitelmansa oppilaitosyhteistyöstä opiskeluhuoltopalveluiden osalta helmikuussa 2023. Suunnitelmassa ei ole Rääkkylän osalle kirjattu koululääkäripalvelua ja koulupsykologipalvelun henkilötyövuosiosuutta. Suunnitelma tarkentuu Hyvinvointialueen palvelustrategian valmistumisen myötä. Siunsoten kuuluu kuitenkin varmistaa Rääkkylän koulun oppilashuoltopalvelut Terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisesti.

2. Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi

2.1. Rääkkylän koulun oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvointia, terveyden ja turvallisuuden seuraaminen

Rääkkylän koulun henkilökunnalla on ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista. Jokainen henkilökuntaan kuuluva voi omalla toiminnallaan edistää hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta. Opettajat huolehtivat tarvittavien työturvallisuustuntien pitämisestä lukuvuoden alkaessa.

Rääkkylän koululle on laadittu valmius- ja pelastussuunnitelmat, käytännön turvallisuusohjeistus sekä muut viranomaisten edellyttämät kouluympäristöön liittyvät suunnitelmat. Pelastautumis- ja sisälle suojautumisharjoitukset tehdään vuosittain koulutyön alkaessa. Henkilökunta käy turvallisuusohjeistuksen läpi suunnittelukokouksessa ja harjoittelee säännöllisesti. Henkilökunta on ensiapukoulutettu. Koulun terveellisyyden ja turvallisuuden (pidetty marraskuussa 2022, osittainen pidetty toukokuussa 2025) sekä työterveyshuollon tarkastus (pidetty tammikuussa 2023) pidetään kolmen vuoden välein. Työsuojelutarkastukset määrittää Avin työsuojelupiiri. Tarkastuksissa esille tulleet epäkohdat korjataan annetussa määräajassa. Tarkastuskertomukset on saatavilla rehtorilta.

2.2. Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä

Rääkkylän koululla toimii koulukohtainen oppilashuoltoryhmä, joka vastaa oppilaitoksen oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Koulukohtaiseen oppilashuoltoryhmään kuuluvat rehtori-sivistystoimenjohtaja, vastuupettaja, erityisopettajat, opinto-ohjaaja, kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori ja -psykologi. Tarvittaessa ryhmään kutsutaan muita asiantuntijoita, esim. sosiaalihojaaja.

Rehtori-sivistystoimenjohtaja toimii kokoonkutsujana, puheenjohtajana ja asioiden valmistelijana.

Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä kokoontuu kuukausittain koulun toimiessa. Lukuvuoden ensimmäisessä kokouksessa sovitaan toiminnan tavoitteet, toiminnan sisältö ja toteuttamisaikataulu. Kevätlukukauden ensimmäisessä kokouksessa suunnitellaan arviointi ja arvioinnin aikataulu. Lukuvuoden viimeisessä kokouksessa käydään läpi arvioinnin tulokset ja suunnitellaan tulosten pohjalta seuraavan lukuvuoden kehittämiskohteet.

Koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelma on Ops:n liite 1.

2.3. Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Siunsoite huolehtii kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden tarkastuksesta. Tarkastuksen kokoonkutsujana toimii kouluterveydenhoitaja. Tarkastuksessa on mukana ympäristöterveydenhuollon ja kunnan teknisen toimen sekä koulun edustaja. Ennen tarkastusta tehdään oppilaille ja huoltajille kysely. Lisäksi käydään läpi koulutyöhön liittyvät suunnitelmat ja katsotaan opetustilat sekä piha-alue. Tarkastus käydään läpi THL:n lomakkeen avulla. Tarkastuksen tulokset kirjataan. Mikäli esiin tulee huomautettavaa, epäkohdat korjataan annetussa ajassa.

Työterveyshuollon tarkastuksen tekee työterveyshoitaja. Tarkastuksen pohjana käytetään Turva-Arvin sähköistä alustaa työn vaarojen arvioinnista. Työterveyshuollon tarkastuksessa kuullaan henkilökuntaa. Raportin perusteella korjataan mahdolliset esiin tulleet epäkohdat.

3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen oppilashuolto)

Yksilöllinen oppilashuolto muodostuu kokonaisuudesta, jossa lapsen ja nuoren kehitystä, hyvinvointia ja oppimista seurataan ja edistetään kodin, koulun, kouluterveydenhuollon, yksilöllisen oppilashuoltoryhmän, yhteistyötahojen ja asiantuntijoiden välisenä yhteistyönä. Yksilölliseen oppilashuoltoon sisältyvät oppilaan saamat terveydenhuollon, kolmiportaisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä muut opetukseen liittyvät palvelut. Kokonaisuuteen on kuvattu yksilöllisen oppilashuollon palveluiden toteuttaminen, asioiden kirjaamisen menettely ja vastuuhenkilöt eri toiminnoille.

3.1. Oppilaan ohjaaminen opiskeluhuoltopalveluihin

Oppilaan voi ohjata opiskeluhuoltopalveluihin huoltaja, opettaja, rehtori tai oppilas itse sekä oppilashuollon palveluissa toimiva henkilö.

3.2. Yksittäisen oppilaan tueksi koottava yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä

Yksittäistä oppilasta koskevassa asian käsittelyssä asiantuntijaryhmän kokoajana toimii joko luokanopettaja tai -valvoja, erityisluokanopettaja tai laaja-alainen erityisopettaja, joka hankkii kirjallisen, yksilöidyn suostumuksen oppilaalta ja hänen huoltajaltaan. Kun suostumus on saatu luokanopettaja, -valvoja tai laaja-alainen erityisopettaja sopii sopivan tapaamisajankohdan. Kokoonkutsuja toimii neuvottelun puheenjohtajana ja kirjaa käsitellyn asian ja sovitut toimenpiteet oppilashuoltokertomukseen.

3.3. Oppilashuoltokertomuksen laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen

Oppilashuoltokertomuksen laatii se opettaja, joka toimii yksilöllisen oppilashuoltotyöryhmän kokoonkutsujana. Oppilashuoltokertomukset säilytetään oppilaan kansiossa koulun kassakaapissa. Kansiossa on lomake, johon tulee merkitä, kuka on käynyt lukemassa papereita.

Opiskeluhuollonrekisterin vastuuhenkilönä toimii laaja-alainen erityisopettaja.

3.4. Oppilashuollon tuki kurinpitorangeistuksen tai opetukseen epäämisen yhteydessä

Yksilöllinen oppilashuoltoryhmä suunnittelee ja toteuttaa oppilashuollon tukitoimet oppilaan kurinpitorangeistuksen ja opetukseen epäämisen yhteydessä. Käytännössä rehtori järjestää oppilashuollon palvelujen saannin.

3.5. Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa tarkastuksissa

Kouluterveydenhuollon laajoissa tarkastuksissa (1., 5. ja 8. lk) kouluterveydenhoitaja antaa luokanopettajan tai luokanvalvojan täytettäväksi oppilaan terveyttä koskevan lomakkeen. Kouluterveydenhoitaja on kysynyt huoltajilta luvan lomakkeen antamiseen opettajille.

3.6. Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Oppilaan sairauden vaatima hoito, erityisruokavalio ja lääkitys järjestetään koululla yhteistyössä kouluterveydenhoitajan johdolla. Kouluterveydenhoitaja toimittaa keittäjälle tiedon oppilaan erityisruokavaliosta.

Mikäli oppilaalla on jokin pitkäaikaissairaus, joka vaatii koulupäivän aikana otettavaa lääkitystä, kouluterveydenhoitaja sopii asiasta huoltajien, luokanopettajan tai –valvojan kanssa. Koulun henkilökunnan tulee saada ohjausta lääkityksen antamiseen liittyen.

4. Yhteistyö järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Rääkkylän koulu tekee yhteistyötä eri tahojen kanssa:

- henkilökohtaiset palaverit esim. vanhempainvarit
- henkilökunnan kokoukset
- yhteydenotot Siunsoten eteläiseen palvelualueeseen
- rehtori osallistuu eteläisen palvelualueen ja Pohjois-Karjalan alueen kokouksiin
- koulu osallistuu perhekeskustyöhön sekä oman kunnan että Keski-Karjalan ja Pohjois-Karjalan alueella
- yhteistyö kolmannen sektorin kanssa Rääkkylässä mm. 4H, MLL ja SPR, seurakunnat

4.1. Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen

Oppilaiden, huoltajien, henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen osallisuus suunnitelmien laadinnassa ja opiskeluhoollon toteuttamisessa hoidetaan sähköisen Wilma- kanavan tai Webropol-kyselyn kautta.

4.2. Koulun opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Koulun henkilökunnan perehdytyksestä huolehtii pääasiassa rehtori. Hän pyytää tarvittaessa asiantuntijoita mukaan. Perehdytys on aina uuden henkilön työhön tulon yhteydessä. Lisäksi vuosittain käydään suunnittelukokouksessa eri suunnitelmat läpi. Mikäli kaikkia asioita ei ehditä käydä suunnittelukokouksessa, asioita perehdytetään henkilöstön yt-kokousten yhteydessä.

4.3. Opiskeluhuollon moniammatillinen yhteistyö oppilaskohtaisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Oppilaskohtaiseen tukeen liittyvät asiat hoitaa pedagogisen tuen ryhmä, joka on sama kuin koulukohtainen oppilashuoltoryhmä. Pedagogisen tuen ryhmä perehtyy oppilaskohtaiseen tukeen siirryttäessä. Ennen oppilaskohtaiseen tukeen siirtymistä, luokanopettaja tai –valvoja tai erityisluokanopettaja tai erityisopettaja tekee arvion oppilaan tuen tarpeesta. Rehtori tekee oppilaskohtaisen tuen viranhaltijapäätöksen.

Joustavan perusopetuksen osalta yksilöllinen oppilashuoltoryhmä käsittelee huoltajanpyynnön oppilaan siirtämisestä joustavaan perusopetukseen. Yksilöllisessä oppilashuoltoryhmässä käsitellään joustavaan perusopetuksen siirtämisen suositus ja suunnitellaan, miten joustava perusopetus toteutetaan. Rehtori tekee asiasta viranhaltijapäätöksen. Luokanvalvoja, erityisopettaja ja opinto-ohjaaja huolehtivat käytännön yhteistyöstä koulun ja joustavaa perusopetusta antavan tahon kanssa.

Sairaalaopetuksen yhteydessä yksilöllinen oppilashuoltoryhmä huolehtii sairaalaopetuksen siirtymisvaiheen yhteistyöstä sairaalakoulun kanssa. Kun oppilas on sairaalakoulussa, luokanopettaja tai –valvoja huolehtii käytännön järjestelyistä. Kun oppilas on palaamassa sairaalaopetuksesta omaan kouluun, yksilöllinen oppilashuoltoryhmä osallistuu palautuspalaveriin. Sairaalakoulun konsultoiva opettaja on mukana oppilaspalaverissa sekä osallistuu kouluun palaamisen suunnitteluun ja käytännön toteuttamiseen.

4.4. Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi sekä seurakunnat

Rääkkylän koulu tekee yhteistyötä kunnan hyvinvointitoimen alaisten toimijoiden, Siunsoten, Kiteen, Tohmajärven ja Joensuun kaupungin, P-K pelastustoimen ja poliisin sekä seurakuntien kanssa. Kunnan vapaa-aikatoimi osallistuu koulun järjestämiin tapahtumiin, hoitaa uimaopetuksen sekä on koulun kerhotoiminnan järjestämisessä mukana. Yhteishenkilö on vapaa-aikasihteeri. Kunnan nuorisotoimi ja vapaa-ajanohjaaja tekee koulunuorisotyötä viikoittain Rääkkylän koululla.

Oppilashuoltopalvelut järjestää Siunsote. Yhteistyötä tehdään etenkin kouluterveydenhuollon osalta. Tärkein yhteishenkilö on kouluterveydenhoitaja, jonka kautta hoituvat terveystarkastukset, erilaiset läheteet ja muu hoitoon ohjaus sekä terveyden edistämisen neuvonta.

Erikoissairaanhoidosta huolehtii Siunsote, jonne läheteet hoitaa kouluterveydenhoitaja tai koululääkäri. Siunsoten kanssa pidetään yksilöllisiä oppilaspalaveria, kun oppilas on ollut tutkimuksissa sairaalassa.

Siunsote huolehtii kehitysvammopalveluista. Eniten yhteistyötä koululta tekevät erityisopettajat ja kouluterveydenhoitaja Honkalammen koulun kanssa. Honkalammen koulun isäntäkuntana toimii Liperin kunta.

Sairaalakouluopetuksesta huolehtii Joensuun kaupunki. Sairaalakouluopetusta saavat ne oppilaat, jotka ovat joko osastolla tai avohoidossa tutkimuksissa tai hoidettavana pidemmän aikaa. Yhteishenkilönä sairaalakouluun toimii rehtori, luokanopettaja tai –valvoja tai erityisopettaja. Sairaalakoululla yhteishenkilönä on konsultoiva opettaja. Joensuun kaupunki huolehtii myös konsultatiivisesta sairaalakouluopetuksesta.

Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen kanssa tehdään turvallisuusasioissa yhteistyötä. Pelastuslaitoksella on koululle nimetty kummi, joka huolehtii yhteistyön toimivuudesta.

Koulu tekee yhteistyötä Itä-Suomen poliisilaitoksen kanssa turvallisuusasioissa. Ennaltaehkäisevää toimintaa on mm. liikenne- ja laillisuuskasvatus. Poliisilaitos toteuttaa yhteistyötä lähinnä ennaltaehkäisevä koulupoliisityön kautta.

5. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

5.1. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Oppilaalla on oikeus turvalliseen koulupäivään. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on OPS:n liitteessä 2.

5.2. Kriisisuunnitelma

Kriisisuunnitelma on opetussuunnitelman liite 4.